

slovenske železarne

Jesenice dz

Novice

220020179,7

COBISS

KNJIŽNICA JESENICE

interni informacijski časopis
številka 7, julij - avgust 2002

Poština plačana pri pošti 4270 JESENICE

OBČINSKA KNJIŽNICA JESENICE
Trg Toneta Čufarja 4
4270 JESENICE

TISKOVINA

VSEBINA:

UVODNIK

INOVACIJE

PREDSTAVITEV DELOVNIH SKUPIN UDELEŽENK 31 POKALA

Acroni pridobil certifikat sistema ravnanja z okoljem ISO 14001

INTERVJU

VODENJE KAKOVOSTI

Varna uporaba prenosnih lestev

NOVE NALOŽBE

Doslej najobsežnejši remont Jeklarne

Rekonstrukcija odpraševanja Jeklarne

Po starem žlindra, po novem pa visoko kakovostni sintetični agregat

Glavni direktor prof. dr. Vasilij Prešern na seji občinskega sveta

Proizvodnja v juniju

KADROVSKA GIBANJA

IZ SVETA JEKLA

ANKETA

SINDIKALNE NOVICE

BILO JE PRED 50 LETI

AKTIVNOSTI DMIT

5.mednarodni simpozij kulturne dediščine v geologiji, rudarstvu in metalurgiji

Nekaj se pa na Jesenicah le dogaja

Kam med počitnicami

Ne bo več osamljen

Predlog za poletno potepanje

Slovenski železarji v kraljestvu kralja Matjaža

NAGRADNA KRIŽANKA

Novice so interni časopis SŽ Acroni, naklada 2000 izvodov.

Uredniški odbor: Ljubo Osovnikar, Polonca Marjanovič,
Aleš Lagoja, Lilijana Markež,
Fotografije: Tone Kelbl, Lilijana Markež,
arhiv Tiskarna knjigoveznica Radovljica, Muzej Jesenice;
Križanke in uganke Drago Ronner.

Novice izhajajo enkrat mesečno.
Oblikovanje in tisk Tiskarna knjigoveznica Radovljica.

AKTUALNO

S pridobljenim certifikatom ISO 14001 se zgodba o ravnanju z okoljem šele začne.

Med remontu v Jeklarni bodo dokončani nekateri ekološki projekti.

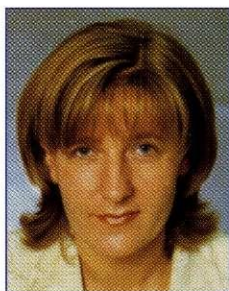

Nove naložbe bodo spremenile tudi zunanjo podobo Acronija.

Privoščite si kakšen dan oddiha in skočite do bližnjih planin (na fotografiji Bevska planina).

Spoštovani sodelavci in sodelavke,

v zadnjih mesecih ste morda opazili ljudi, ki poleg domačih v poznih delovnih urah vztrajajo na oddelku za informatiko? Morda se je celo kdo vprašal, kaj počnejo? V pojasnilo vam priporočam branje naslednjih vrstic. Acroni je zdaj dejansko v procesu privatizacije, ali drugače, v iskanju takega partnerja, ki bo zagotovil razvoj podjetja, nove proizvodne programe, trge in seveda zagotovil ne samo delovna mesta, temveč tudi razvoj lokalnega okolja.

Kaj smo pravzaprav delali?

V februarju smo v Novicah že poročali, da so se začela pripravljala dejanja za prodajo družbe Acroni in povzeli postopek prodaje. Takrat so v hiši neodvisni zunanji strokovnjaki pridobivali podatke za izdelavo skrbnega finančnega, pravnega in organizacijskega pregleda družbe ter za izdelavo cenitvenega poročila. Neodvisna strokovna mnenja so bila izdelana v skladu z Uredbo Vlade in služijo za izhodišče pri prodaji.

»Vladna komisija za vodenje in nadzor postopka prodaje kapitalskih naložb Republike Slovenije, ki jo predstavljajo delnice oz. deleži Slovenskih železarn, d.d, s prodajo odvisnih družb Slovenskih železarn, d.d.« (res dolg naslov, v nadaljevanju jo bomo imenovali Komisija) vodi in nadzira postopek prodaje, za posamezna dejanja pa pooblašča domače in zunanje sodelavce.

Za finančnega in pravnega svetovalca v postopku prodaje družbe Acroni je izbrala odvetniško družbo Colja, Rojs in partnerji, katere odvetniki so s pomočjo strokovnih služb Acronija, v poznih pomladnih mesecih sestavljali dokument, imenovan Informacijski memorandum. Gre za brošuro s podatki družbe, ki jo morebitni interesi odkupijo, da lahko na podlagi informacij, ki so zbrane v brošuri, pripravijo nezavezujočo ponudbo za odkup poslovnega deleža. Zato luči v prostorih v poznih urah.

Nezavezujočo? Da, gre pač za dvofazni (ki ima kar nekaj korakov, s katerimi pa vas ne bom obremenjevala) postopek, ki ga je določila Vlada. Najprej ponudniki na podlagi memoranduma pripravijo nezavezujočo ponudbo, na podlagi katere v prvi fazi izbrani ponudniki pridobijo možnost, da sami opravijo skrben pregled družbe. Tako pridobljeni podatki pa so podlaga za oddajo zavezujočih ponudb.

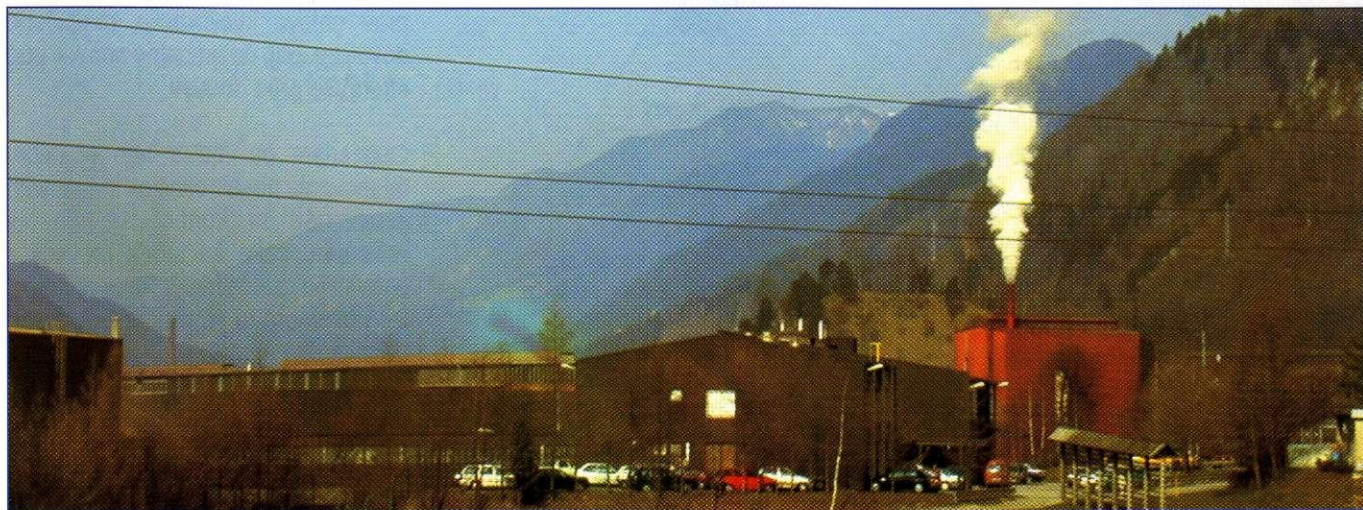
Z izbranimi ponudniki, ki bodo oddali zavezujoče ponudbe, pa Komisija opravi pogajanja. Zadnjo besedo ima vlada RS, ki mora dati soglasje k prodaji. Dodajmo še osnovne cilje, ki jih je za proces privatizacije določila Vlada - krepitev učinkovitosti in konkurenčnosti slovenskega jeklarstva z izboljšanjem poslovanja in z ustrezno lastniško strukturo jeklarskih družb ter doseganja največje možne kupnine za državo za zmanjšanje javnega dolga.

Objavo o prodaji družbe ste dne 28. junija 2002 najverjetneje zasledili v časopisu ali pa izvedeli zanje iz medijev. Gre za mednarodni razpis, katerega naznanitev je bila objavljena v časniku Financial Times, v Delu in Uradnem listu RS pa je bil istega dne objavljen celoten razpis v slovenskem in angleškem jeziku.

Poudarim naj, da delo v procesu prodaje družbe poteka v tesni povezavi med različnimi izvajalci. Zaradi občutljivosti projekta je zaupnost podatkov v postopku prodaje izjemnega pomena, je eden od ključev za uspešen zaključek pogajanj pa tudi za krepitev pogajalskih izhodišč. Kar pa ne pomeni, da o posameznih fazah postopka prodaje ne boste obveščeni.

Konec septembra pričakujemo prve nezavezujoče ponudbe zainteresiranih ponudnikov. Takrat se bo dejansko začelo. Naj zaključim z besedami, da je novi strateški partner tako priložnost za ohranitev obstoječih dosežkov družbe kot tudi priložnost za rast in razvoj. Tradicija, znanje, ljudje in njihove izkušnje pa so dobra podlaga za to, da bo Acroni rasel.

Vodja projekta prodaje Acronija
Irena Peterlin, univ. dipl. prav.

PA VENDAR SE PREMIKA

V slovenski javnosti delavci Acronija veljamo za neinovativne. Na srečo se nekateri od nas tega ne zavedate.

V štirih letih zloglasnega moratorija na inovacije smo v Acroniju registrirali vsega osem izboljšav. V dveh letih in pol po ponovnem zagonu inovacijske dejavnosti smo uvedli in prijavi 199 izboljšav ter 105 koristnih predlogov. Samo v letošnjem letu je število inovacijskih dosežkov, kot z eno besedo imenujemo koristne predloge, izboljšave in inovacije, doseglo število 147. To pomeni, da smo že na polovici leta preko magične letne meje desetih dosežkov na sto zaposlenih, s čimer smo za desetkrat presegli dolgoletno povprečje Železarne. Za oceno ekonomske koristi je še prezgodaj, velja pa se spomniti, da je v lanskem letu pokrila stroške za enomesečno plačo vseh zaposlenih, in ker je večina lanskih

izboljšav še v uporabi, letos prav gotovo ne bo manjša.

Naraščajoče število inovacijskih dosežkov in predvsem njihovih avtorjev kaže, da Acroni vedno bolj postaja inovacijski dejavnosti naklonjeno okolje, v katerem delavca ni več sram javno spregovoriti o svoji ustvarjalnosti. Nihče me namreč ne bo prepričal, da je na primer bavarski delavec z enim koristnim predlogom na leto desetkrat pametnejši od jeseniškega jeklarja. To še toliko manj, ker prvi deluje v mnogo bolj urejenem in organiziranem okolju, kjer delo poteka po utečenih, skoraj rutinskih postopkih, drugi pa je prisiljen z neprestanimi improvizacijami odgovarjati na izzive, ki jih preden postavljata zastarela in večkrat proizvodnemu programu ne povsem prilagojena oprema. Razlika je le v tem, da je v nemškem okolju število inovatorjev že doseglo za eksplozijo potrebno kritično maso, pri nas pa se ji šele približujemo. Kdaj jo bomo dosegli, je odvisno predvsem od nas delavcev, naloga vodstva pa je, da nas na tej poti ustrezno podpira. In prav tem smislu je treba razumeti spodbujanje dejavnosti delovnih skupin, ki bo letos doseglo prvi vrhunec v

»3i« pokalu. Najpomembnejši namen tega družabno-športnega dogodka je z zdravo športno tekmovalnostjo ponovno vzpostaviti pristne medsebojne odnose, zaradi katerih je bilo včasih tako prijetno hoditi »na ših«. Bojim se, da nas za zdaj v uspešnost tega projekta verjame samo peščica, prepričan pa sem, da nas bo

drugo leto bistveno več in čez čas vanj ne bodo verjeli samo še redki poklicni skeptiki.

Dobronamerni kritiki trdijo, da omenjena akcija spodbuja inflacijo inovacij, saj se bodo tiste prave, strokovne in ekonomsko donosne izgubile v poplavi nepomembnih koristnih predlogov, ki si jih posamezniki izmišljujejo za izboljševanje delovnih pogojev, in bodo počasi izginile. Pa nimajo prav. Spomnimo se, da v inovacijski dejavnosti velja nepisano načelo koeficienta 10. Na deset idej se z ekonomskega stališča splača uresničiti eno in od desetih uresničenih samo ena postane prava inovacija, ki jo zaščitimo s patentom. Več kot bomo imeli idej, večje je torej število potencialnih inovacij. V Acroniju smo se odločili za pristop, ki ga ilustrira inovacijska piramida, zasnovana na množičnosti idej, iz katerih izhajajo tudi kakovostne izboljšave in inovacije.

Ekonomska korist je šele končna

posledica, ali če hočete, končni cilj. Prej sem govoril o peščici prepričanih, zato sem še toliko bolj vesel, da lahko sporočim, da so se z 10. 7. 2002 kvalifikacije za športni del »3i« pokala že zaključile. Posebno prijetno je s silovitim finišem presenetila delovna skupina Zidarji 1.

3i POKAL

Z letošnjim letom začnemo s športnim tekmovalstvom vseh delavcev, ki so aktivni tudi na področju inovacijske dejavnosti. Tekmovalstvo »3i pokal« bo postalo tradicionalno, njegov namen pa je prenesti vsem dobro poznano športno tekmovalnost tudi na bolj resno službeno področje.

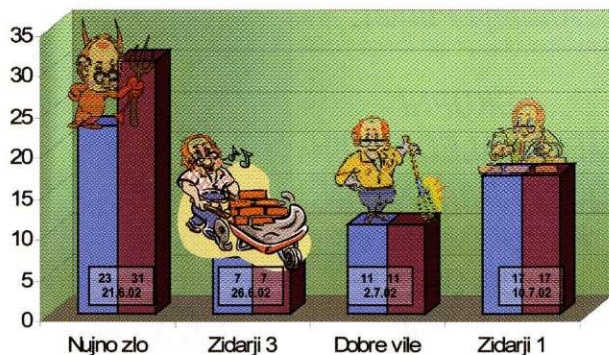
Najprej o imenu. Osnovni moto inovacijskega postopka sistema kontinuiranih izboljšav je ideja, iniciativa, implementacija, torej trije i-ji, ki simbolizirajo razmišljanje (ideja), pogum (pobuda - iniciativa) in znanje (uvedba - implementacija), torej tri osnovne lastnosti inovatorjev.

Po letošnjih pravilih, ki jih bomo odvisno od zanimanja prihodnje leto mogoče spremenili, se na športni del tekmovalstva, balinanje, uvrstijo štiri delovne skupine, ki v tekočem letu prve dosežejo povprečje enega koristnega predloga na člana. V tekmovalstvu zastopajo DS dvočlanske ekipe, praviloma sestavljene iz vodja in člana z največ koristnimi predlogi. V prvem polfinalu se med seboj pomerita DS, ki sta se uvrstili na turnir prva in zadnja, v drugem pa preostali dve. Zmagovalci se v finalu pomerita za prvo mesto in za prehodni »3i pokal«, poraženci pa za tretje mesto. Letošnje tekmovalstvo bomo izvedli predvidoma v prvem tednu septembra, naslednja leta pa bodo prav gotovo kvalifikacije zaključene dovolj zgodaj, da ga bomo spravili pod streho že pred dopusti.

Opozarjam pa, da s tem pokalom tekmovalstva posameznikov in delovnih skupin še ni konec, saj nas v novembru čaka še teden inovacij s podelitvijo različnih nagrad in priznanj. Do novembra je še precej časa, tako da imajo za revanšo še vse možnosti tudi tisti, ki se na pokal niso uspeli uvrstiti. O tem pa več v prihodnjih številkah Novic.

A. Novšak

PREDSTAVITEV DELOVNIH SKUPIN UDELEŽENK 3i POKALA

Graf prikazuje število članov, število predlogov in datum uvrstitve.

Brez zla
tudi dobrega
ne bi bilo!

NUJNO ZLO 23 članov

- TRSTENJAK MARJAN
- MALOVRH DARKO
- GATEJ LJUBA
- SLAMNIK IVAN
- BABNIK BOJAN
- GAŠPER FRANC
- SUŠNIK JANI
- MEDJA ZVONKO
- BRADAŠKA SILVO
- SMOLEJ METOD
- ŠKET BORIS
- SELAN LEOPOLD
- KAJFEŽ SLAVKO
- LANGO MILAN
- GORIŠEK BRANKO
- BALIČ ELVIS
- SOLAKOVIČ ZLATAN
- REZAR VALENTIN
- CERKOVNIK BRANKO
- PAPLER FRANC
- KRAMAR BOŽO
- DELIČ MUJO
- ZLATANOVA BLAŠKA

VZDRŽEVANJE
VROČE VALJARNE
VALJARNE

Veliko lažje je
delati, če imaš
dobre vile!

DOBRE VILE - 11 članov

- SODJA JOŽE
- KOKALJ RADO
- ANDRES FRANJO
- VIŠENJAK MILAN
- ROŽANC IGOR
- BURNIČ MUHAMED
- JOGIČ IBRO
- ŠIMIČ DOMIN
- DŽAFIČ MEHMED
- RIŽNAR ROK
- MEHANIČ SENAD

VZDRŽEVANJE VROČE VALJARNE

ZIDARJI 1 17 članov

Najhitrejši smo,
ko gre zares!

- SKRT DARKO
- AVGUŠTIN GORAZD
- ČELEBIČ SEAD
- FAJKOVIČ MIRSAĐ
- GERŽIČ SADIK
- GLUHALIČ DŽEVAD
- HODŽIČ ŠABAN
- JEKLER ROBERT
- KOKOŠAR DUŠAN
- LEKŠE JOŽE
- POZVEK DUŠAN
- CANKAR MATJAŽ
- SLOVIČ DUŠAN
- ŠMID BRANKO
- STRUNA ZVONKO
- VIDIČ BERNARD
- ŽUPANČIČ RASTO

VZDRŽEVANJE OGNJEVZDRŽNIH OBZIDAV

Malo nas je,
smo pa
dobri!

ZIDARJI 3 – 7 članov

- ČERNE JURJ
- BEKTAŠEVIČ RAMIZ
- HUBER JOŽICA
- LAHAJNAR DARINKA
- MENCINGER FRANC
- MIDŽAN FERIZ
- RADIČ BRANISLAV

VZDRŽEVANJE OGNJEVZDRŽNIH OBZIDAV

OBJAVA

Na redni seji št. 31/2002 je poslovodstvo dne 4. julija sprejelo nov

PRAVILNIK O SPODBUJANJU IN USMERJANJU INTELKTUALNE DEJAVNOSTI IN O INOVACIJSKI DEJAVNOSTI.

Pravilnik je začel veljati 13. julija 2002 in je nadomestil do tedaj veljavni Pravilnik o invencijsko-inovacijski dejavnosti.

Besedilo pravilnika je dostopno
na intranetni strani Inovacij.

ACRONI PRIDOBIL CERTIFIKAT SISTEMA RAVNANJA Z OKOLJEM ISO 14001

V dneh od 1. do 4. julija je potekala še presoja sistema ravnanja z okoljem. Tako so presojevalci skupaj s predpresajo pridobili celotno sliko o sistemu ravnanja z okoljem v Acroniju. V štirih dneh, kar je potekala presoja, so si presojevalci (dr. Andrej Štrgaršek kot vodilni presojevalec, dr. Robert Kocjančič, dr. Igor Čuhalev in Jozsef Varga) podrobno ogledali samo delovanje sistema. Poleg dokumentacije, ki je potrebna za samo delovanje, so si zelo natančno ogledali samo delovanje sistema v praksi. To pomeni, da so si zelo podrobno ogledali samo delovanje v vseh treh profitnih centrih in pa službah. Tudi ogled proizvodnje je bil zelo natančen. Predvsem jih je zanimalo, kako v praksi uresničujemo vse tisto, kar smo zapisali v našo

Dr. Igor Čuhalev, dr. Andrej Štrgaršek in Jozsef Varga na zaključnem sestanku.

dokumentacijo. Prav tako jih je zanimalo, kako so s samim sistemom seznanjeni zaposleni in ali se ravna po sistemu. To pomeni, da so opazovali ravnanje z odpadki, ravnanje z nevarnimi snovmi, ali so zaposleni, ki ravna po nevarnih snovmi, ustrezno usposobljeni za ravnanje z njimi ter če poznajo ukrepe ob raznih izrednih dogodkih, kot so razlitja, nesreče, itd. Zanimalo jih je tudi, kako naš sistem poznajo zunanji izvajalci. Saj morajo zunanji izvajalci poznati sistem ravnanja z okoljem enako kot naši zaposleni. To pomeni, da se morajo držati enakih pravil, kot veljajo za delavce Acronija. Na zaključnem sestanku so presojevalci certifikacijske hiše TÜV Bayern Sava pohvalili postavljeni sistem ravnanja z okoljem, kljub podanim nekaterim priporočilom in ugotovitvam. Ker pa niso našli nobenih neskladnosti, so nam čestitali za pridobljeni certifikat. Tako so skupaj s poročilom o presoji v München poslali predlog za takojšnjo podelitev certifikata. Naj ob koncu opozorim, da s pridobljenim certifikatom zgodba o ravnanju z okoljem še ni končana, ampak se šele začne. Potrebno je stalno izpopolnjevanje samega sistema kot posledično tudi operativnega ravnanja z okoljem vseh nas zaposlenih. Končni cilj je doseči zmerno uravnotežen razvoj, ki je edina možnost da človeštvo s skupnimi močmi spravi okolje nazaj v potrebno ravnovesje. Na koncu naj se zahvalim vsem, ki ste kakorkoli pomagali za pridobitev certifikata z željo, da bi v prihodnje naredili vse še bolje.

Andreja Purkat

Andreja Purkat:

“SKUPNI IMENOVALEC MOJIH DOPOLDANSKIH IN POPOLDANSKIH AKTIVNOSTI JE REŠEVANJE”

Andrejo Purkat najbrž vsi poznamo. Tisti, ki vas ekologija zanima, gotovo preberete njene prispevke, ki ne smejo manjkati v nobeni številki Novic. Je tudi predstavnica posloводства za okolje in zaradi tega večkrat tarča jeznih krajanov, ki se jim iz Acronija kadi. V tovarni jo večkrat srečamo v spremstvu inšpektorjev za okolje in prostor. Vodja oddelka za ekologijo je od oktobra 1998. Pred tem je opravljala različna dela. Začela je 1992 leta kot pripravnica v gredicah. Z reorganizacijo Železarne je bila prerazporejena na oddelek za razvoj in raziskave, kjer je opravljala delo raziskovalke. Potem nas je za nekaj časa zapustila in odšla v Litostroj. Pa ne za dolgo. Po vrnitvi je bila nekaj časa obratovodja Steel centra. Po njegovi ukinitvi pa je nadaljevala svojo poklicno kariero na Tehnični kontroli kot tehnologinja kontrole kakovosti. 1.10.98 je prevzela odgovorno delo vodje oddelka za ekologijo. Vseskozi se je dodatno usposabljala na različnih področjih, povezanih z njenim delom. Njen največji uspeh je prav gotovo vzpostavitev sistema ravnanja z okoljem na osnovi standarda ISO 14001. To pa še ni vse. Andreja je zelo aktivna tudi v prostem času. Iz zanesljivih virov sem izvedela, da veliko časa prebije pri kranjskogorskih gasilcih in da je tudi tam skupaj s še enim članom najvišja po činu.

Pa začniva s službo. Človek je težko uspešen pri delu, ki ga ne veseli, še posebej, če je tako odgovorno, kot je vaše. Sklepam, da je vam delo v veselje.

To je res. Opravljam ga z veseljem, ker je zelo zanimivo in dinamično. Marsikdo si ne predstavlja, kaj vse zajema ekologija, kaj vse je treba vedeti in znati ter tudi delati.

Ali moraš biti zelo siten, da dosežeš, kar želiš, oziroma to, kar od tebe zahtevajo uredbe, zakoni, inšpektorji?

Ovisno od tega, s kom imaš opravka. Kakšno stvar se da zelo hitro urediti, včasih pa moram biti tudi zelo sitna. Ni ravno lepo, a ne gre drugače. Nepravilno ravnanje z odpadki je tako močno zakoreninjeno v nas, da posameznike le stežka prepričaš, da je zdaj treba ravnati drugače in predvsem tudi drugače razmišljati. Nekako smo v Acroniju zadovoljivo uredili zbiranje olj in mastnih krp, zdaj so na vrsti komunalni odpadki, kamor ne sodijo vsi odpadki, tako kot smo navajeni. Ne zavedamo se, da so barve, ki nam ostanejo od pleskanja, nevaren odpadek, ki ne sodi med komunalne odpadke. In tudi pločevinke od barv ne sodijo tja. Po sosednjih državah in v nekaterih občinah pri nas je ločeno zbiranje odpadkov za že gospodinjstva uvedeno. Pri nas to šele uvajamo. Tudi zato imamo v podjetju več težav, ker smo na tem področju pred občno ali lokalno skupnostjo in smo mi tisti, ki moramo ljudi osveščati.

Radi kritiziramo druge, sebe pa ne vidimo. Če nam sosed nastavi kakšno nesnago, se takoj pritožimo. Kako pa se obnašamo v službi?

Običajno tako, kot smo od doma navajeni. Se pa najdejo tudi taki, ki so v zasebnem življenju zelo ekološko naravnani, v podjetju pa menijo, da se jih to ne tiče, ker imamo zato službo, in jim je vseeno, kje kaj odložijo ali odvržejo. Skratka - ne zbirajo in sortirajo

odpadkov tako, kot je predpisano. Zdaj smo stopili stopnico višje in pridobili certifikat ISO 14001. To pomeni tudi veliko obveznost, saj bomo morali v prihodnje v Acroniju na okolje še bolj paziti, če bomo hoteli to tudi obdržati in sistem ravnanja z okoljem stalno izpopolnjevati. Potrebne bo veliko napora tako poslovodstva kot vseh zaposlenih, da bomo uspeli.

Kaj pa pritožbe krajanov?

Vse pritožbe se zbirajo in nanje odgovarjamo ter ukrepamo. Vsako tromesečje poročamo županu o meritvah in ostalih aktivnostih, ki jih izvajamo na področju ekologije. S krajanji se pogovarjamo tako na občini kot tudi v Acroniju, kjer smo jih že večkrat sprejeli pri tehničnem direktorju in jim poskušali razložiti, kako bomo rešili težave, ki jih tarejo. Mislim, da smo prav tu v zadnjih letih dosegli že zelo veliko in da so do nas veliko strpnejši. Vedo, da se vsega ne da rešiti kar čez noč, da pa se v Acroniju trudimo stanje izboljšati. Sproti obveščamo tudi o napredovanju aktivnosti na vseh ekoloških projektih. Tudi inšpektorji so zelo strogi. Ko pridejo, zadevo do potankosti pregledajo in večkrat izstavijo odločbo z rokom do kdaj moramo neskladnosti odpraviti. Zgodilo se je, da nas je zatožilo komunalno podjetje, ker so bile med našimi komunalnimi odpadki stvari, ki tja ne sodijo. Inšpektorica nam je zagrozila s kazensko odgovornostjo, komunalna pa z zavračanjem zabojnikov. Težava pa je tudi v tem, da se mnoge škodljivosti odkrijejo šele po dolgoletnem raziskovanju in da stanje za hujšaj največkrat lahko le delno saniramo z velikimi napori in finančnimi sredstvi. Ja, kar pestro je na našem oddelku.

V predstavitvi sem omenila, da ste tudi gasilka. Skupna točka vašega dopoldanskega in popoldanskega dela sta reševanje našega planeta, premoženja in tudi človeških življenj
Res je med delom in hobiem ta skupna točka, ki mi tudi v službi prav pride. Imam veliko informacij, kje se pridobi kakšno mnenje, o nevarnih snoveh in nevarnostih izvem veliko na izobraževanjih prostovoljnih gasilcev.

Državno prvenstvo - dekleta na štartu.

Kako pa se je pri gasilcih začela kariera?

V prostovoljno gasilsko društvo v Kranjski Gori sem se včlanila pred sedemindvajsetimi leti kot pionirka. Tudi oče in brat sta bila gasilca, a to ni toliko vplivalo na mojo odločitev. Bolj odločilnega pomena je bilo to, da stanujem v neposredni bližini gasilnega doma, ki je bil priljubljeno zbirališče vaških otrok. Tam se je vedno kaj zanimivega dogajalo. Igrali smo se in zraven opazovali vaje gasilcev. Bilo mi je všeč, zato sem se odločila in se včlanila. Prvo leto sem bila edina pionirka, naslednje leto pa sem že pričela nekaj prijateljic, da so se včlanile. Tako nas je bilo vedno več. Zdaj je aktivnih žensk kar precej - pionirk in mladink, članic pa nas je stalnih okrog 20. Spomini na prva leta so res lepa. Imeli smo se prav "fino". Mentorji so nas znali pritegniti tako, da smo se obenem igrali in vadili.

Imate čin višja gasilska častnica. Da ste prišli tako visoko, se je bilo najbrž potrebno tudi izobraževati.

Tudi pri gasilcih je delo razdeljeno, obveznosti in usposobljenost pa se stopnjujejo. Pionirji in mladinci v glavnem vadijo in se pripravljajo na tekmovanja ter s tem pridobivajo veščine in hitrost. Slednja je pri gašenju požarov zelo pomemben dejavnik. Da se imamo lepše, organiziramo tudi izlete, piknike ali športne dneve. Zato, da si usposobljen za reševanje pa je potrebno narediti tudi izpit in se stalno izobraževati. Prvi je izpit za gasilca I, opravljajo pa

ga mladinci in mladinke pri starosti okrog 18 let. To je bilo tudi moje prvo resnejše izobraževanje na tem področju. Kasneje sem obiskovala tečaje v popoldanskem in večernem času. Izobraževanja potekajo običajno v gasilnem domu, po potrebi pa tudi v republiškem centru na Igu pri Ljubljani. Največ časa - tudi kakšen dan dopusta, mi je vzel izpit za višjo gasilsko častnico. Poleg predavanj je bilo potrebno izdelati še seminarsko nalogo, ki je bila kar zahtevna. Preštudirati sem morala veliko različnih tem o požarih, gradbeništvu, kemikalijah in še bi lahko naštevala. Čin pomeni obenem tudi stopnjo izobrazbe ali strokovne usposobljenosti. Čin višjega gasilskega častnika je enak stopnji višješolske izobrazbe. Razlikuje se tudi izobraževanje prostovoljnih in poklicnih gasilcev. Poklicni gasilci imajo izobraževanja še več. Po končanem študiju na fakulteti sem razmišljala, da bi naredila še nekaj izpitov in pridobila višjo gasilsko izobrazbo. Leta 1993, ko so Gredice zaprli, je bila to tudi ena izmed možnosti za novo službo.

Poletje je čas gasilskih praznovanj, ki so obenem tudi tekmovanja v gasilskih veščinah. Ali vam to vzame veliko časa?

Najprej je treba povedati, da tekmovanja niso sama sebi namen. Pomembneje je, da pridobivamo in ohranjamo veščine, ki so potrebne pri reševanju. Takrat so važne sekunde, minute. Odvijajo se v spomladanskem in jesenskem času. Pripravljamo se ob popoldnevih in večerih ter konci tedna. Kot za vsako stvar, ki se je lotiš resno, moraš tudi za to žrtvovati svoj prosti čas. Pohvaliti pa se moram, da letos kranjskogorski gasilci praznujemo 110. obletnico delovanja in bo praznovanje v avgustu še posebej slovesno. Kljub temu mi bo ostalo toliko časa, da bom odšla tudi na dopust na morje. Moj letošnji cilj je Hvar.

Pa ste že kdaj reševali ljudi? Kako se obnašamo v primeru nesreče?

Neposredno ne in želim, da takšnih primerov ne bi bilo veliko. Vem pa, da se ljudje zelo različno odzivamo. Nekateri so panični, drugi zopet točno vedo, kaj je potrebno storiti. Tudi zato je pomembno, da je gasilec dobro izurjen. Ko rešuješ, moraš najprej vedeti, kako boš zaščitil sebe, da se ti kaj ne zgodi, šele potem lahko rešuješ druge. Če narediš napako, je lahko usodna. Večkrat sem že pomagala gasiti večje požare. Eden takšnih je bil

gozdni požar, ki smo ga le s težavo omejili, da nam ni ušel na avstrijsko stran. V spominu mi je ostal tudi podtaknjen požar na dveh hlevih v Martuljku, kjer so bile ogrožene tudi stanovanjske hiše v bližini. Kranjskogorski gasilci smo prvi priskočili na pomoč gasilcem Loga pod Mangartom pred dvema letoma, ko jih je prizadel plaz. Preko Italije smo hodili opazovat plazišče in sporočali informacije v dolino. Sodelujemo in pomagamo tudi na vseh večjih kulturnih in športnih prireditvah bodisi kot redarji ali protipožarne straže. Tudi če ni reševalnih akcij nam ni nikoli dolgčas.

Zakaj pa se pozdravljate "Na pomoč!"?

Naš pozdrav pomeni, da je gasilec vedno pripravljen pomagati ne glede na čas in okoliščine.

Pa je to vaš edini konjiček?

Ne. Poleg tega se zelo rada ukvarjam tudi s športom. Še posebej mi je pri srcu tek na smučeh, ki sem ga v mladosti do poškodbe tudi trenirala in bila članica reprezentance Jugoslavije. Poleg tega sem članica tudi Planinskega društva Kranjska Gora, v veliko veselje pa so mi potovanja po različnih krajih tako doma kot v tujini.

Andreja, "na pomoč!" in prav nobenega požara na dopustu!

L.M.

NOVOSTI NA INTRANETNI STRANI:

Na naslovu Intranet/Zagotavljanje kakovosti/Sistemska dokumentacija/Postopki je možen vpogled v prvo oziroma spremenjeno izdajo postopkov:

PC / SLUŽBA	Številka postopka (izdaja – datum izdaje)	Naziv postopka	I - Izdelal P - Pregledal O - Odobril	SPREMEMBE
FINANCE	63.01 (01 – 04.06.2002)	Upravljanje z osebnimi službenimi vozili	I: Janko Legat P: Polonca Marjanovič O: Prof.dr. Vasilij Pre'ern	/
TK	03.03 (02- 13.06.2002)	Sprejem naročil in posredovanje navodil laboratorijem	I: Jože Ravnik P: Maja Presterel O: Milena Zalokar	Popravilo obrazcev in matrike odgovornosti
RR	04.01 (06- 03.07.2002)	Razvoj novih proizvodov in tehnologij	I: Alenka Kosmac P: Maja Presterel O: Filip Marinšek	Vključitev dejavnosti ekologije
NABAVA	06.02 (06 – 03.06.2002)	Naročanje surovin, polproizvodov, pomožnega materiala, rezervnih delov in storitev	I: Mojca Kanalec P: Maja Presterel O: Marija Novak	Vključitev dejavnosti ekologije
NABAVA	06.03 (06 – 03.07.2002)	Ocenjevanje dobavitelja	I: Mojca Kanalec P: Maja Presterel O: Marija Novak	Vključitev dejavnosti ekologije
NABAVA	06.08 (01 – 08.04.2002)	Priprava oz. sprejem prevozne pogodbe in/ali aneksa	I: Marija Šranc P: Maja Presterel O: Marija Novak	/
NABAVA	06.09 (01 – 27.05.2002)	Obdelava dokumentacije za dohodne vagonске pošiljke	I: Marjeta Papic P: Mag. Klemen Hribar O: Marija Novak	/
NABAVA	06.10 (01 – 29.05.2002)	Obdelava dokumentacije za odhodne vagonске pošiljke	I: Marija Šranc P: Mag. Klemen Hribar O: Marija Novak	/
NABAVA	06.11 (01 – 10.04.2002)	Obdelava dokumentacije za dohodne kamionske pošiljke	I: Marjeta Papic P: Maja Presterel O: Marija Novak	/
NABAVA	06.12 (01 – 28.05.2002)	Obdelava dokumentacije za odhodne kamionske pošiljke	I: Marija Šranc P: Maja Presterel O: Marija Novak	/
PC VP	09.J.19 (03 – 09.04.2002)	Popravilo neskladnih slabov	I: Mag. Milan Klinar P: Maja Presterel O: Slavko Kanalec	Posodobitev
PC VP	13.01 (03 – 18.04.2002)	Obvladovanje neskladnih slabov	I: Mag. Milan Klinar P: Maja Presterel O: Slavko Kanalec	Posodobitev
PC VP	13.03 (04 – 05.06.2002)	Obvladovanje neskladne debele pločevine sektorju valjarna	I: Jani Novak P: Maja Presterel O: Slavko Kanalec	Posodobitev

VARNA UPORABA PRENOSNIH LESTEV

Danes objavljamo varnostna priporočila izdelovalca aluminijastih lestev, ki se smiselno uporabljajo pri vseh lestvah. Upoštevanje se lahko tudi doma pri obiranju sadja, pleskanju ograj, plezanju skozi okno...

Varnostna priporočila pri uporabi aluminijastih lestev

Preden začnete

Boste kos zahtevnosti dela?

Večina nesreč z lestvami se zgodi zaradi nepravilne uporabe. Ne precenjujte svojih zmožnosti. Če niste popolnoma prepričani, da lahko celotno delo na lestvi opravite sami na v nadaljevanju priporočene načine, raje poiščite pomoč strokovnjaka. To je še posebej pomembno v primeru, če ste starejši, imate zdravstvene težave ali pa preprosto ne prenašate najboljše višine.

Bo lestev zadostovala?

Pred začetkom najprej razmislite o vseh fazah dela, ki naj bi jih opravili. Upoštevajte, da vseh del na višini ni mogoče opraviti zgolj z lestvijo in samostojno. Če se boste morali na višini veliko premikati, prenašati veliko stvari, uporabljati težko orodje, itd. potem lestev nemara ne bo zadostovala. Mogoče bi bilo bolje, da v takih primerih kupite ali najamete delovni oder.

Je lestev dovolj močna?

Vsaka lestev mora imeti nalepko z diagramom prikaza pravilne uporabe, kjer mora biti navedena tudi nosilnost. Če je lestev izdelana v skladu z normo EN131, to pomeni, da je lahko njena največja obremenitev največ 150 kg.

Je lestev dovolj dolga?

Celotna dolžina lestve ni enaka kot njena uporabna dolžina. Upoštevajte, da mora biti ostati vsaj en meter lestve nad klinom, na katerem stojite. Nikdar ne stojte na zadnjih treh klinih.

Je lestev dovolj varna?

Pred uporabo lestev temeljito preglejte. Če na katerikoli izmed naslednjih trditve ne morete odgovoriti pritrdilno, lestve raje ne uporabite:

- Čista in suha površina.
- Brez razpok.
- Noben klin ne manjka oz. ni razmajan.
- Ni pobarvana.
- Stojine in klini niso poškodovani ali zviti.
- Na profilih ni ostrih robov ali gub.
- Ni manjkajočih plastičnih čepov na koncih stojin.
- Poškodovane lestve potrebujejo profesionalno popravilo oz. zamenjavo.

Med uporabo

- VEDNO preverite, če lestev stoji dovolj trdno.
- VEDNO bodite proti lestvi obrnjeni s prednjim delom telesa.
- VEDNO premaknite lestev, da se izognete prevelikemu napenjanju, in jo ponovno zavarujte.
- VEDNO poskušajte imeti obe roki prosti tako, da držite lestev med vzpenjanjem in spuščanjem. Če morate nositi orodje, uporabite nahrbtnik ali pasove.

- VEDNO se med delom držite lestve z ene roko.
- VEDNO nosite močne čevlje ali škornje s suhim podplatom in dobrim oprijemom.
- VEDNO se prepričajte, da so vrata zaklenjena, blokirana ali zaščitena, če imate lestev postavljeno v njihovi bližini.
- NIKOLI ne nosite težkih predmetov ali materialov velike dolžine.
- NIKOLI ne segajte preveč najprej ali na strani.
- NIKOLI ne stojte z eno nogo na lestvi in z drugo nekje drugje.
- NIKOLI ne nosite natikačev in ne bodite bosonogi.
- NIKOLI ne uporabljajte lestve v močnem vetru.
- NIKOLI ne uporabljajte lestve v bližini močnih električnih vodov.
- NIKOLI ne uporabljajte lestve, če trpite zaradi vrtoglavice, imate kakšne druge zdravstvene težave ali pa preprosto niste samozavestni glede višine.
- NIKOLI ne dovolite, da lestev uporabljajo otroci mlajši od 16 let.

Shranjevanje

Lestve vedno hranite v pokritih, zračnih prostorih, kjer so zaščitene pred preveliko vročino ali vlago ter pred drugimi vremenskimi vplivi. Lestve lahko obesite na steno, vendar ne smejo viseti na klinih, temveč samo na stojinah.

Tudi iz varnostnih razlogov ni priporočljivo, da lestve shranjujete na prostem. Tvegajte namreč, da vlomilec olajšate delo.

Izbral Franc Pintar

NOVE NALOŽBE

Skupščina Acronija je na svoji zadnji seji dne 18.06.2002 obravnavala in v osnovi potrdila nadaljevanje del na desetih novih naložbah. Predstavljeni so bili naslednji projekti:

Modernizacija VOD naprave

Posodobitev prinaša povečanje proizvodnje, predvsem nerjavnih jekel. S predelavo obstoječe naprave ter postavitvijo nove komore in novega kotla za proizvodnjo pare se bo povečala produktivnost, uvedena bo avtomatizacija procesa, ki naj bi s prihranki na stroških proizvodnje omogočala, da se bodo porabljeni sredstva v višini 1,356 milijarde tolarjev vrnila v nekaj manj kot štirih letih. Sama izvedba naložbe, ki naj bi bila po dokončni potrditvi zaključena v enem letu, pa razrešuje tudi določeno ekološko problematiko (voda) ter izboljšuje delovne pogoje in varnost pri delu.

Nove zakladalne košare

Z nabavo treh novih košar za zakladanje jeklenega odpadka v EOP, ki so oblikovno in tehnično bolj prilagojene sedanjim razmeram proizvodnje jekla, predvsem pa velikosti in obliki kotla elektro peči, se bo zmanjšalo povprečno število zakladalnih košar za izdelavo ene sarže jekla. Poleg tega bo dosežena boljša razporeditev jeklenega odpadka po volumnu kotla, kar prinaša prihranek pri vnosu energije, ki je potrebna za taljenje jeklenega vložka. Na osnovi zmanjšane števila odpiranj peči zaradi zakladanja in večjega izkoristka pri bodočem vnosu plinske energije v peči, se bo občutno zmanjšala poraba električne energije na tono proizvedenega jekla. Projekt bo zaključen do konca 1. četrtnega naslednjega leta, vložena sredstva v višini 40,2 milijona tolarjev pa se bodo povrnila v dveh letih.

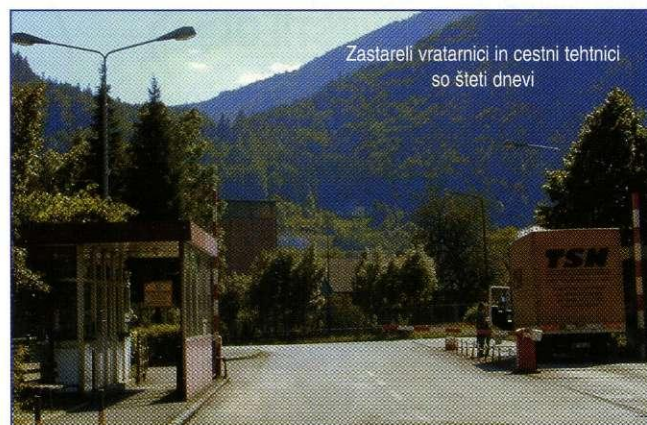
Rekonstrukcija škajnih jam

Osnovni del naložbe se nanaša na namestitev kakovostnih potopnih vodnih črpalk, ki so ob izgradnji Vroče valjarne sicer bile nameščene, vendar zaradi pogostih okvar leta 1970 odstranjene. Poleg namestitve novih črpalk bo na južni strani III. hale postavljena čistilna naprava za hladilno vodo v zaprtem krogotoku. To bo omogočalo zmanjšanje porabe hladilne vode v obratu Vroče valjarne in sicer od sedanjih 7.450.800 m³/letno na 343.000 m³/letno. Z zmanjšanjem porabe vode se bodo zmanjšala plačila taks in vodnega prispevka, povečala se bo čistost vode, izpolnjena pa bo tudi sprejeta obveza kot IPPC zavezanca. Stroški naložbe, ki znašajo 609,8 milijona tolarjev, se bodo povrnila v dobrih osmih letih.

Vstopni terminal;

Z izvedbo projekta bo sočasno rešene težave zaradi:

- neurejenih in na različnih lokacijah postavljenih sanitarno garderobnih prostorov za 400 sodelavcev Vroče in Hladne

valjarne,

- tehnološko in tehnično zastarelega sistema kontrolnega tehtanja ter arhaične podobe obstoječe vratarnice,
- logistike kamionskih prevozov ter prostorov špedicije, ki dislocirana zaseda zemljišče, v bližnji prihodnosti namenjeno prodaji.

Nova zgradba bo obsegala okoli 1.300 m² sanitarno-garderobnih in poslovnih prostorov (recepција, prostor za obiskovalce, špedicija), zgrajena naj bi bila do konca tega leta, predračunska vrednost pa znaša 195 milijonov tolarjev.

Merilnik širine toplovaljanih trakov

Z izvedbo naložbe bo občasno ročno merjenje širine toplo valjanih trakov zamenjano s stalnim avtomatskim merjenjem, ki ga zagotavlja sistem kamer - optični merilni sistem z računalniško obdelavo. Sistem bo zagotavljal stalne podatke o širini toplo valjanih trakov vzdolž celotne dolžine, le-to pa omogoča optimalnejše približevanje ciljnim širinam traku na spodnjih tolerancah. Ekonomska upravičenost naložbe sloni na oceni povečanja izplena za 0,24 odstotka, v predračunu ocenjen obseg potrebnih sredstev v višini 26,5 milijona tolarjev pa se bodo vrnila v dobrih dveh letih.

Retardacija PDP

Pri tehtanju različnih predlogov za reševanje problematike odstranjevanja odpadne lužine je s tem projektom določena postavitev samostojne retardacijske naprave v Profitnem centru Debela pločevina, ki bo podobna že postavljeni napravi v Hladni valjarni. Z omenjeno napravo se del mešanice dušične in fluorovodikove kisline ponovno vrača v proizvodni proces, zmanjša se obseg odpadne lužine, izboljšajo se pogoji in kakovost luženja. Največji del prihrankov izkazuje za 50 odstotkov manjša poraba kislin, sočasno pa se z naložbo razrešuje z odločbo inšpekcije zahtevana sanacija odpadnih voda v PC PDP. Projekt - predračun znaša 32,1 milijona tolarjev, bi moral biti zaključen do konca tega leta.

Postavitev naprave za odsesavanje dimnih plinov

V Vroči valjarni pri rezanju z novo plazma-rezalno napravo nastajajo precejšnje količine plina in prahu. Poleg zdravstvenih težav nastajajo zaradi zaprašnosti tudi zastoji na mehanskih sklopih in opremi. S predvideno dobavo in montažo opreme za odsesavanje plina in prahu bodo bistveno izboljšani pogoji dela, zagotovljena bo zanesljivejša in nemotena proizvodnja, odpadla pa bo tudi verjetnost ustavitve proizvodnje zaradi posredovanja inšpekcijskih služb. Načrtovana vrednost naložbe je 9,7 milijona tolarjev, dela pa bodo zaključena do konca tega leta.

Obračalni napravi v PDP

Povečan obseg proizvodnje debele pločevine presega določene tehnološke danosti, ki trenutno ne omogočajo potrebnega obračanja debele pločevine zaradi dodatnih obdelav in zahtevanih pregledov. Za ukinitve nevarnega in prekomerno hrupnega obračanja plošč s pomočjo žerjava bosta po projektu nabavljeni in montirani dve novi obračalni napravi, ki bosta postavljeni v sektorju OTOP in v sektorju adjustaža. Z naložbo se sledijo predvsem ekološki cilji, standard ISO 14001 ter bolj varno delo. Za izvedbo so odobrena sredstva v višini 84,8 milijona tolarjev, dela pa bodo zaključena v začetku prihodnjega leta.

Nabava visokoregalnega viličarja

V skladišču rezervnih delov na Javorniku je po šifrah shranjeno 18.350 različnih, bolj ali manj vitalnih rezervnih delov. Obstoječe regalno dvigalo, ki je bilo nabavljeno leta 1987, je vse večkrat v okvari in brez ustreznih nadomestnih delov. Z nabavo novega dvigala bo zagotovljena stalna pripravljenost skladišča za

posredovanje potrebnih rezervnih delov oz. povečana bo varnost obratovanja vseh obratov Acronija, istočasno pa bo zagotovljeno varnejše delo v skladišču. Za nabavo novega viličarja je odobrenih 14,3 milijona tolarjev, dobava pa bo realizirana do konca meseca septembra v tem letu.

Celostna rešitev jeklarske žlindre

Projekt je vezan na končno pridobitev uporabnega dovoljenja za tehnološko opremo in tehnologijo v Jeklarni. Naložba predvideva ločeno obdelavo črne in bele žlindre. Za belo žlindro bo zgrajena jama za njeno izlivanje, za črno žlindro pa bo prostor pod EOP preurejen. Odstranjen bo voz za banje z žlindro, na novo bo nameščena loputa s hidravličnim pogonom in vodne prhe. Z zunanjim izvajalcem bo sklenjena pogodba za odvoz žlindre na začasna skladišča, v teku pa so poizvedovanja o možnostih predelave in trženja črne žlindre. Stroški naložbe so izkazani v višini 82,6 milijona tolarjev, večino del po projektu se bo izvedlo v času rednega letnega remonta v Jeklarni.

Ludvik Bergles

NOVICE IZ TOVARNE

DOSLEJ NAJOBSEŽNEJŠI REMONT JEKLARNE

V PC Vroča predelava bo na področju JEKLARNE letošnji remont, v primerjavi z remontom v preteklosti, najobsežnejši. Trajal bo od 25. julija do 5. avgusta. Poleg rednih aktivnosti v jeklarni, ki se lahko izvajajo le ob daljših prekinitev, se bo med letošnjim remontom realiziralo še nekaj zelo pomembnih projektov.

Na elektro obločni peči se bo, podobno kot vsako leto, izvajal tako imenovani generalni remont peči, poleg tega pa se bo realiziral projekt št. 91-trafo, projekt št. 149 - žlindra, projekt št. 202 - elektrodne rame.

Na odpraševalni napravi se bo realiziral projekt št. 109 - odpraševalna naprava, menjal se bo rotor ventilatorja z vlečanjem in izvedla se bo rekonstrukcija 4. odprtine.

Velik obseg del bo tudi na ostalih agregatih v Jeklarni - VOD, kontiliv, adjustaža, priprava vložka, priprava legur in transport legur, črpalnica in na žerjavih 160t, 80t in 32t.

Rezervni deli in nova oprema so izdobljeni, z izvajalci že imamo sklenjene pogodbe za delo.

Zaradi velikega števila izvajalcev (27 tujih družb in vsi domači vzdrževalci) ter istočasnega izvajanja različnih del na posameznih agregatih smo naredili natančen terminski načrt. Vsako odstopanje od načrta bo lahko imelo za posledico podaljšanje remonta, kajti realizacija določenih aktivnosti se izvaja zaporedno in se ne more nadaljevati, dokler predhodna dejavnost ni zaključena. Poostri bomo tudi nadzor nad upoštevanjem uporabe vseh zaščitnih sredstev in opreme, tako da bomo zmanjšali možnost morebitnih poškodb in nesreč.

V PC Vroča predelava na področju VALJARNE se bosta v času od 26. julija do 4. avgusta menjala E-bloka (E-blok je sestavni del naprave za hidravlično nastavljanje odprtine delovnih valjev) na ogrodju Štekel na pogonski strani. Dela bodo izvajali domači vzdrževalci PC VP, ki so edini sposobni v tako kratkem času zamenjati E-blok, le cevne instalacije in nekaj predelav na opremi, bodo izvedli zunanji izvajalci. Nadzor med montažo in zagon bo izvedel proizvajalec opreme firma SMS. Za ta projekt se je prav tako naredil natančen terminski načrt, nova oprema in rezervni deli so že dobavljeni, zato predvidevamo, da bodo dela izvedena v predvidenem roku. Ostali agregati v valjarni bodo obratovali po

načrtu in na njih ne bomo izvajali večjih del.

Vsem sodelujočim želim uspešno in kakovostno opravljeno delo, izpolnjevanje dogovorjenih rokov in predvsem nobenih nesreč pri delu.

Darko Malovrh

Darko Malovrh je prišel v Acroni letošnjo pomlad na zelo odgovorno delovno mesto vodja vzdrževanja v PC Vroča predelava. Prosili smo ga, da se nam na kratko predstavi in nam zaupa, kako se počuti med nami ter kakšna so njegova opažanja v tej sorazmerno kratki dobi v Acroniju:

"Srednjo tehnično šolo - strojni oddelek sem zaključil 1977 v Železarsko izobraževalnem centru na Jesenicah. Med šolanjem smo takrat opravljali obvezno prakso tudi v oddelkih v železarni, zato sem kar dobro spoznal takratno Železarno Jesenice. Leta 1988 sem diplomiral na Fakulteti za strojništvo v Ljubljani - visokošolski študij. Opravljen imam tudi strokovni izpit iz strojne stroke po zakonu o graditvi objektov.

Od leta 1979 do leta 2000 sem bil zaposlen v sedanji tovarni Sava Tires Kranj. Najprej sem delal kot odgovorni projektant. V obdobju od leta 1991 do 1993 opravljal naloge vodja vzdrževanja celotne Tovarne avtopnevmatike Sava-Semperit. Potem sem bil do odhoda glavni projektant in vodja projektne skupine, kjer sem vodil in realiziral najzahtevnejše projekte.

Pred prihodom v Acroni sem bil zaposlen v firmi Basing d.o.o., ki se ukvarja z Inženiringom stojno metalurških naprav in računalniškimi sistemi. Bil sem projektni vodja za nekaj velikih projektov za VAI, SMS in tudi ACRONI d.o.o.

Po štirih mesecih, odkar sem sprejet za vodjo sektorja vzdrževanje PV Vroča Predelava, moram priznati, so vtisi zelo dobri. Vidi se, da so delavci z uspešnim delom prebrodili težave, ki so nastopile pred leti. Tako vodilni delavci, kot delavci v proizvodnji, dobro poznajo svoje delo. Ker prihajam iz povsem drugačnega okolja, pa seveda na nekatere stvari gledam drugače, kot večina zaposlenih. Najbolj pogrešam določene oblike izobraževanja, kjer bi bili zaposleni seznanjeni z novostmi na področju Acronija in kjer bi bolj aktivno lahko sodelovali pri uvajanju sprememb. S tem bi se tudi pripadnost do družbe še povečala, kajti vsi zaposleni smo pomembni v proizvodnem procesu enako kot člen v verigi - če odpove eden je veriga pretrgana. Opažam, da bi se marsikateremu zastoju proizvodnje lahko izognili z boljšim odnosom zaposlenih do dela z opremo in upoštevanja tehnoloških predpisov, tako bi bilo tudi vzdrževalnih posegov manj. Zaradi vse bolj obremenjene in nekoliko stare opreme, na kateri proizvajamo različne kakovostne proizvode, bom poskušal uvesti nekatere spremembe tudi v sektorju vzdrževanja. Zavedam pa se, da je za vsako spremembo v tako velikem kolektivu potrebno vložiti veliko energije in da je rezultat viden šele čez določen čas."

REKONSTRUKCIJA ODPRAŠEVANJA JEKLARNE

Na projektu ločenega odsesavanja 4. odprtine EOP - 1. faza so zaključene oziroma v izvajanju naslednje aktivnosti:

- temelji za AAF opremo in jekleno podporno konstrukcijo;
- izdelava in montaža domače opreme in jeklenih konstrukcij;
- montaža AAF opreme.

Med desetdnevni letnim remontom Jeklarne bodo izvedena potrebna dela za naknadni priklop sistema odsesavanja 4. odprtine na obstoječo odpraševalno napravo. Po terminskem planu naj bi bila montaža opreme zaključena 20. avgusta, ko se bo začelo hladno testiranje opreme. V času dvodnevnega mesečnega remonta v septembru - predvidoma 11.9. - bo izveden preklon vodohlajenega cevovoda 4. odprtine na nov cevovod z zračnim hladilnikom in novim ventilatorjem. S tem dnem se bo začelo odsesavanje 4. odprtine z novim ventilatorjem in vroče testiranje sistema.

Na projektu **rekonstrukcije obstoječega odsesavanja - 1. faza** dela tečejo po terminskem planu.

Med letnim remontom bo zamenjan del filtrirnih vreč v obstoječi odpraševalni napravi, zatesnjen del strehe objekta Jeklarne, izveden priklop odsesavanja treh mest za sušenje ponvic in naprave za vpihovanje N_2 ter povečana napa nad EOP.

Montaži opreme, ki naj bi bila zaključena 5. avgusta, bo sledilo hladno testiranje opreme in predvidoma 20. avgusta letos naj bi se začelo odsesavanje virov prahu ter vroče testiranje sistema.

J. Pikon

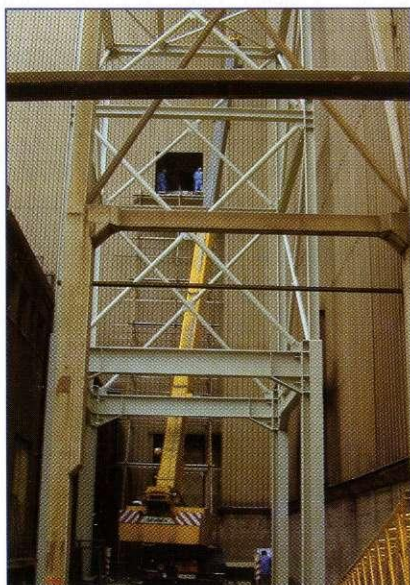
Deli ventilatorja za odsesavanje 4. odprtine.

Montaža jeklene podporne konstrukcije za zračni hladilnik in zbiralnik prahu.

Sekcije zračnega hladilnika (še na tleh).

Montaža jeklene podporne konstrukcije za nerjavni cevovod od EOP do zračnega hladilnika.

Montaža zračnega hladilnika - najeti je bilo potrebno posebno dvigalo, ki je prispelo iz Italije.

PO STAREM ŽLINDRA, PO NOVEM PA »VISOKO KAKOVOSTNI SINTETIČNI AGREGAT«

Večina krajanov bližnje in daljne okolice si ob besedi žlindra priključijo pred oči zgrbančene ceste in razpokane zidove hiš. Ta beseda ima v več pogledih negativen prizvok, kajti že od začetka pridobivanja železa in jekla je postalo jasno, da bo stalen spremljevalec te množično uporabne kovine. Vprašanje žlindre so reševali zelo preprosto z odlaganjem, kar je pomenilo obremenitev okolja do te mere, da je dolina že praktično zasuta. Prvi poizkusi koristne uporabe tega stranskega produkta so se končali precej klavarno predvsem zaradi preprostega vzroka: vse vrste žlindre, tako bele kot črne, so hote ali nehote pomešali skupaj in dobili material, katerega kakovost je bila nenadzorovana in vprašljiva.

Razvitost družbe se meri tudi po tem, koliko svojih odpadkov oz. stranskih produktov je sposobna koristno uporabiti. S tem se izognemo porabi naravnih virov, ki bodo tako ostali na voljo zanamcem. Z ustrezno pripravo in logistiko sintetičnih materialov pa lahko celo presežemo posamezne lastnosti naravnih snovi. Predvsem pa se izognemo dodatnim ranam v okolju, ki bi bile povzročene z izkopavanjem in kasnejšimi aktivnostmi.

Temelj dolgoročne uspešnosti projekta reševanja problematike žlindre sta ločeno zbiranje in predelava črne in bele žlindre. Zato bomo priredili prostor pod elektro obločno pečjo tako, da bo možno izlivanje žlindre na tla, odkoder jo bomo transportirali s cestnimi vozili na posebej odrejeno mesto. Tam se bo črna žlindra dokončno ohladila in omočila z vodo. Sledili bodo stabiliziranje, magnetna separacija in končno sejanje z namenom pridobivanja agregata, ki bo po zrnatosti in mehanskih lastnostih ustrezal zahtevam trga.

Na povsem ločeni lokaciji se bo bela rafinacijska žlindra po končanem vlivanju jekla izlila v posebno polje. To bo srednje velik prostor, obložen z jeklenimi ploščami. S tem želimo doseči hitro ohlajenje žlindre, ki v kombinaciji z kemično obdelavo vpliva na stabilnost žlindre in s tem na količino nastalega prahu.

Pri projektu celostnega reševanja problematike žlindre je pomembno tudi dejstvo, da smo celoten transport in predelavo žlindre zaupali pogodbenemu partnerju, ki bo investiral v stroje in opremo. Acroni pa se na ta način lahko še

bolj posveča osnovni dejavnosti, t.j. izdelavi jekla.

Vsa priprava infrastrukture za nov način zbiranja žlindre bo izvedena med poletnim remontom, tako da 5.8.2002 po zaključenem remontu začnemo povsem na novo. Poleg jasne logistike želimo doseči tudi čistejši osrednji prostor jeklarne, brez nepotrebnega razbijanja večjih kosov žlindre. V tem pogledu je naša jeklarne nekaj posebnega. Velik del prahu izvira ravno iz predela, kjer se obračajo banje, ki se niso dale izprazniti na Javorniku. Takšno početje po 15 letih postane že kar običajno in se ga ljudje navadijo. V resnici pa predstavlja velik strošek in nepotrebno delo ter posredno obremenitev za stroje in naprave.

Direktor PC VP:
Slavko Kanalec, univ.dipl.ing

GLAVNI DIREKTOR PROF. DR. VASILIJ PREŠERN NA SEJI OBČINSKEGA SVETA OBČINE JESENICE

V sedanjem mandatu občinskega sveta občine Jesenice so svetniki velikokrat postavljali vprašanja v zvezi z gospodarsko družbo Acroni. Res je, da se je največ vprašanj nanašalo na različne težave v zvezi z ekologijo. Zato se je sej občinskega sveta včasih udeležil tehnični direktor Acronija g. Branko Banko in na ta vprašanja odgovarjal. Ker pa se je že začela tudi privatizacija železarskih obratov na lokaciji Jesenice, so postala aktualna tudi ta vprašanja. Zato je na predlog svetniške skupine LDS v občinskem svetu župan občine Jesenice Boris Bregant na junijsko sejo povabil glavnega direktorja družbe Acroni, prof. dr. Vasilija Prešerna. Točka dnevnega reda na seji občinskega sveta občine Jesenice je bila: **Predstavitev družbe Acroni d.o.o. (poslovanje, strateški razvoj, ekologija) in informacija o dinamiki lastninjenja na lokaciji Jesenice.**

Seje občinskega sveta se je glavni direktor prof. dr. Vasilij Prešern udeležil skupaj s svojim namestnikom g. Ljubom Osovnikarjem. Glavni direktor je najprej predstavil sedanje poslovanje družbe Acroni. Poudaril je povečanje proizvodnje in izboljšanje njenega asortimana v obdobju od leta 1997 do 2001. Acroni lahko posluje pozitivno in sicer, če povprečno izdela okoli 20.000 ton proizvodnje mesečno, od tega je med 5500 in 6000 ton proizvodnje iz nerjavnih vrst jekla, okoli 7300 ton različne elektro pločevine, ostalo pa so različnih vrst konstrukcijska jekla. Po načrtu za letošnje leto naj bi skupna proizvodnja znašala okoli 230.000 ton. Podrobno je prikazal tudi porazdelitev prodaje na domači in tuji trg. V Evropsko unijo prodamo količinsko več kot 21 odstotkov in vrednostno skoraj 52 odstotkov celotne proizvodnje. In tak trend naj bi se v prihodnje

tudi nadaljeval.

Nadaljeval je s krajšim opisom naložbenih dejavnosti. Te so se začele že v letu 1996 z modernizacijo Vroče valjarne, bolj intenzivno pa se nadaljujejo od leta 2000. V vmesnem obdobju smo se ukvarjali predvsem s sanacijo finančnih virov. Precej smo vložili v zamenjavo dotrajane opreme (novi žerjavi, rezervni transformator za elektro obločno peč, itd.). Naložbe se izvajajo praktično v vseh obratih. Večje naložbe podpisujemo za petletna posojila in le-ta se morajo po navadno enoletnem moratoriju vračanja posojila vračati sami.

V letu 2004 oziroma 2005, ko bodo zaključene večje naložbe, ki se že izvajajo ali pa se bodo začele v kratkem, bomo lahko letno proizvedli za 10.000 do 15.000 ton več izdelkov. Po sedanjih cenah bi bila tako realizacija do 250 milijonov evrov s približno 1300 zaposlenimi. Zmanjševanje zaposlenih se bo izvajalo z izločanjem dejavnosti. Skupaj z Ministrstvom za delo bomo omogočili invalidom, da bodo počakali na upokožitev na Zavodu za zaposlovanje. Ta akcija pravzaprav že teče. Ker pa je povprečna starost zaposlenih v Acroniju več kot 45 let, bo potrebno poskrbeti tudi za njeno znižanje. V naslednjih treh letih bomo poskušali kolektiv pomladiti tako, da bomo del odliva zaposlenih nadomestili z mladimi.

G. Osovnikar je povedal, da je boljše poslovanje Acronija v zadnjih letih omogočilo poleg investiranja v posodobitve opreme, tudi vlaganje v reševanje težav ekologije. Zavedamo se, da moramo poslovati znotraj ekoloških standardov. Zato smo tudi začeli z rekonstrukcijo odpraševalne naprave, ki bo zaključena z remontom jeklarne v začetku avgusta. V teku je še več drugih ekoloških naložb (zmanjšanje porabe hladilne vode in posledično tudi izpustov v reko Savo, regeneracija kislin, rekonstrukcija protihrupne komore). Dejansko je Acroni v treh letih že vložil skoraj 800 milijonov tolarjev za reševanje ekoloških težav. Reševanje teh težav je obveza Acronija do krajanov. Poudariti pa je potrebno, da te naložbe ne izboljšujejo njegove poslovne učinkovitosti, zato pomenijo veliko breme za tekoče poslovanje.

V zadnjih letih smo kraju zagotovili precej sredstev. Sodelovali smo pri rušenju aglomeracije, pri menjavi "glavne pisarne" smo v letošnji bilanci uspeha imeli 55 milijonov tolarjev izrednih odhodkov (stroškov) in resnično želimo, da ta del Jesenic dejansko zaživi. Pomagali smo jeseniškemu hokeju, krajevni skupnosti ter drugim društvom v kraju in tako bo tudi letos.

Ob koncu pa je prof. dr. Prešern podal še nekaj informacij o lastninjenju slovenskih železarn na lokaciji Jesenice. Postopek za prodajo Energetike, razdeljene na dva dela, je v sklepni fazi. Tudi razpis za Acroni je bil že objavljen in bo zaključen ob koncu meseca septembra. Glavni direktor je dodal še nekaj misli o tem, kako naj bi prodaja Acronija potekala, po njegovem mnenju pa naj bi bila zaključena ob koncu leta 2003. Slovenske železarne bodo Elektrode začele prodajati jeseni, SUZ pa predvidoma v začetku prihodnjega leta.

Ob koncu sta oba gosta odgovorila še na nekaj vprašanj svetnikov, ki so se nanašala na stanje ekologije v Acroniju, druga spet na to, kako lahko Acroni pomaga sofinancirati t.i. družbene dejavnosti (kultura, šport, tudi šolstvo) na Jesenicah. Vsem pa je jasno to, da ko bo prišel na Jesenice nov lastnik, se bo verjetno marsikaj spremenilo. Na predlog enega od svetnikov, da bi si radi ogledali obrate Acronija, je prof. dr. Prešern odgovoril, da bo predlagani ogled organiziran in vsi svetniki bodo dobrodošli v Acroniju.

Kot ena od občinskih svetnic, ki so dali pobudo, da se vodstvo Acronija udeleži seje občinskega sveta občine Jesenice, sem prepričana, da bo ta obisk v vsakem primeru imel pozitivne posledice. Občinski svetniki, ki so v preteklosti velikokrat postavljali vprašanja v zvezi z Acronijem, so po pojem mnenju dobili ustrezne informacije – tudi glede lastninjenja in ekoloških vprašanj. In to je bil tudi osnovni namen te pobude.

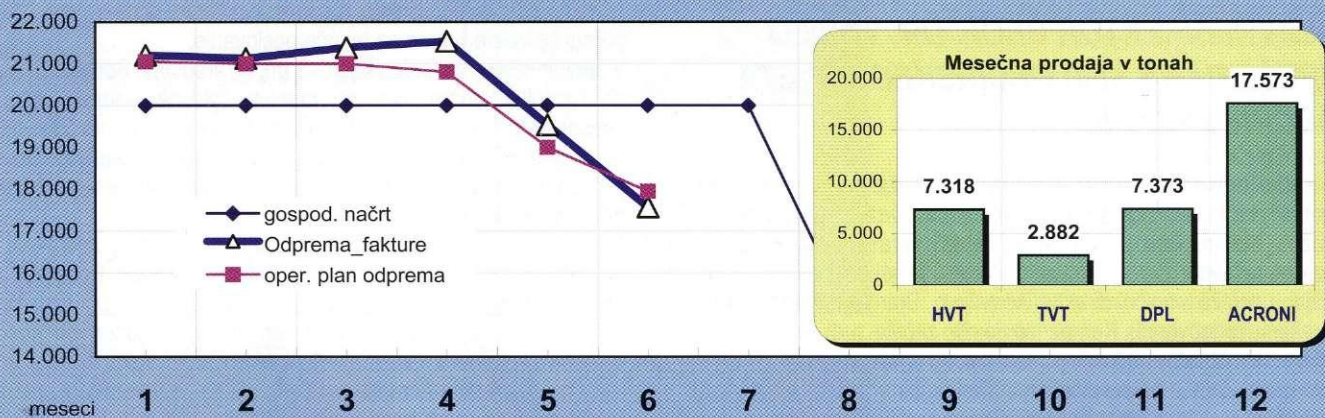
Dr. Neda KARBA

POSLOVANJE V JUNIJU

	NERJAVNA JEKLA			JEKLA ZA ELEKTROPLOČEVINO DINAMO			ELMAG			MALOOG LJ. in NAVAD. KON. JEK.			KON.LEGIR. in JEKLA za POBOLJ.			SKUPAJ		
	realiz.	plan	%	realiz.	plan	%	realiz.	plan	%	realiz.	plan	%	realiz.	plan	%	realiz.	plan	%
	ton	ton		ton	ton		ton	ton		ton	ton		ton	ton		ton	ton	
JEKLARNA , PROGA																		
JEKLARNA	4.243	5.060	84	11.288	10.000	113	1.141	2.200	52	7.940	7.740	103	1.990	2.000	100	26.602	27.000	99
VALJARNA	7.355	7.980	92	9.553	7.320	131	672	2.200	31	6.927	6.980	99	2.543	2.020	126	27.050	26.500	102
IZDELKI ...PROIZVODNJA																		
HVT	979	1.000	98	3.296	4.000	82	980	200	490	843	800	105	442	400	111	6.541	6.400	102
TVT	1.069	1.100	97							1.710	1.600	107	41	50	82	2.819	2.750	103
DPL	2.412	2.800	86							4.562	4.500	101	752	700	107	7.725	8.000	97
ACRONI	4.460	4.900	91	3.296	4.000	82	980	200	490	7.114	6.900	103	1.235	1.150	107	17.086	17.150	100
IZDELKI ...ODPREMA v tonah																		
HVT	1.000	1.000	100	3.904	4.400	89	1.199	600	200	735	800	92	479	400	120	7.318	7.200	102
TVT	1.063	1.100	97							1.604	1.500	107	215	150	143	2.882	2.750	105
DPL	2.204	2.800	79							4.590	4.500	102	605	700	86	7.373	8.000	92
ACRONI	4.267	4.900	87	3.904	4.400	89	1.199	600	200	6.929	6.800	102	1.300	1.250	104	17.573	17.950	98
IZDELKI ...ODPREMA v EUR x 1000																		
HVT	1.832	1.737	105	1.857	1.673	111	476	245	194	292	312	93	243	210	116	4.933	4.796	103
TVT	1.453	1.495	97							461	434	106	93	69	135	2.042	1.998	102
DPL	3.982	5.076	78							1.547	1.462	106	367	391	94	5.787	6.928	84
ACRONI	7.268	8.307	87	1.857	1.673	111	476	245	194	2.300	2.208	104	703	669	105	12.844	13.721	94

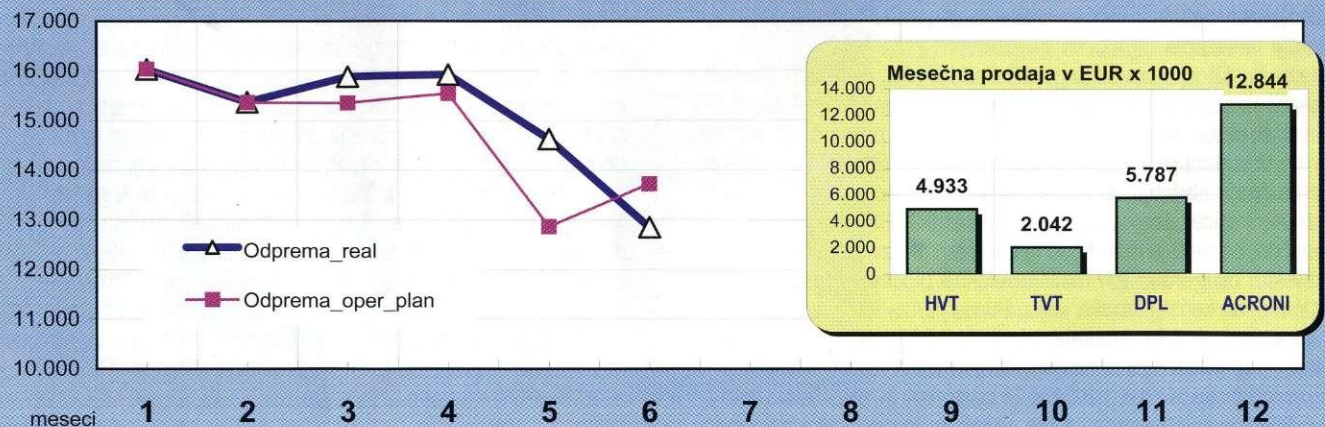
DOSEGANJE ODPREME ACRONI V PRIMERJAVI Z NAČRTOM

v tonah

DOSEGANJE ODPREME ACRONI V PRIMERJAVI Z OPER. PLANOM

v EUR x 1000

PROIZVODNJA V JUNIJU

Tako kot smo že pričakovali, je v juniju proizvodnja končnih izdelkov znašala samo 17.086 ton, kar je za 14,6 odstotka manj od gospodarskega načrta. Izpad proizvodnje je posledica zastoja zaradi okvare motorja na valjavniškem ogrodju štekel od 4. maja do 6. junija. V začetku meseca smo bili v Hladni valjarni praktično brez medfaznih zalog. Prvi toplo valjani kolobarji so prispeli v Hladno valjarno 9. junija in postopno se je začela proizvodnja na posameznih agregatih po tehnološki verigi. Kljub velikim prizadevanjem je izpadlo zaradi teh motenj skoraj 4.000 ton končnih izdelkov za odpremo. V drugem polletju bomo ta izpad proizvodnje nadoknadili in s tem uspešno zaključili poslovno leto.

V Profitnem centru Vroča predelava smo izdelali nekaj manj slabov, kot smo načrtovali zaradi nekaj daljših zastojev. Ustavitve proizvodnje so bile zaradi menjave hidravličnega cilindra za nagib peči (10,5 ure), dvakratne menjave tokovodnika EOP (15 ur), okvare motorja za dvig livnega žerjava (16 ur). Na kontilivu so bile težave pri vlivanju nerjavnih slabov debeline 250 mm. Izplen Jeklarnje je zaradi večjih internih reklamacij samo 84-odstoten, kar je za 0,9 odstotka nižje od načrtovanega. V Vroči valjarni je bilo na valjavniški progi zvaljano 27.050 ton vroče valjanih trakov in pločevine. Poleg tega je bilo še 230 ton prevaljanih slabov zaradi tehnoloških zahtev. Tako visoko proizvodnjo je bilo možno izdelati, ker so bili nizki nenačrtovani zastoji (10,4 odstotka, kar je najnižji rezultat zadnjih let). Izplen proge je za 0,8 odstotka višji od načrta.

Junjski operativni načrt proizvodnje je bil v Profitnem centru Hladna predelava znatno nižji od gospodarskega načrta zaradi težav v Vroči valjarni. S prihodom prvih toplo valjanih kolobarjev se je proizvodnja začela šele 9. junija na liniji CBL in v Finalizaciji 12. junija. V času popolne ustavitve zaradi pomanjkanja vložka so se izvajali posamezni remontni in vzdrževalna dela. Posebno pozornost smo posvetili čiščenju in barvanju posameznih linij v celotnem profitnem centru. Delo v posameznih sektorjih je potekalo v dokaj nenormalnih razmerah, saj so popolnoma izpraznjene medfazne zaloge zahtevale pogoste menjave programov. Temu je bilo potrebno prilagajati sisteme dela na posameznih linijah in predvsem v Finalizaciji, kjer smo ukinili določene izmene sredi meseca, ob koncu meseca pa je bil položaj obraten. Značilno za ta mesec je tudi bistveno presežena bolniška odsotnost in samo v sektorju Priprava in luženje je bilo iz tega naslova kar 1.428 ur odsotnosti. Doseženi skupni izplen znaša 87,7 odstotka in je za 0,4 odstotka višji od načrtovanega. Po posameznih skupinah jekel ni večjega odstopanja.

Profitni center Predelava debele pločevine ni dosegel visoko zastavljenega operativnega načrta. Zaradi okvare reduktorja in verige na kalilni peči Ebner ni bila dosežena proizvodnja nerjavne pločevine. Pred pečjo je ostalo približno 800 ton toplotno neobdelane nerjavne pločevine, debeline nad 40 mm. Drugi pomemben razlog za nižjo proizvodnjo je neenakomeren dohod vložka in pa izpad pločevine na naročila, predvsem zaradi površinskih napak nerjavne pločevine. Izmet zaradi raznih napak je znašal kar 493 ton, kar je dodatno zmanjšalo proizvodnjo končnih izdelkov. Dosežen izplen v juniju je za 0,3 odstotka višji od načrtovanega.

Tehnični direktor
Branko Banko, univ.dipl.inž.

KADROVSKA GIBANJA

JUBILANTI

10 LET

Milan KLINAR
Aleksander POGAČAR
Dragan PETROVIČ

PC VP Jeklarna
PV VP Valjarna
PC PDP

20 LET

Šefkija SILIČ
Mateja ŠRANC
Bernarda ŠTROS

PC Hladna predelava
Nabava
Finance

30 LET

Nikolčo SREBRENOSKI
Ivan GOCEVSKI
Ibrahim OKANOVIČ
Mara STEVANOVIČ
Gjorgi ZLATANOV

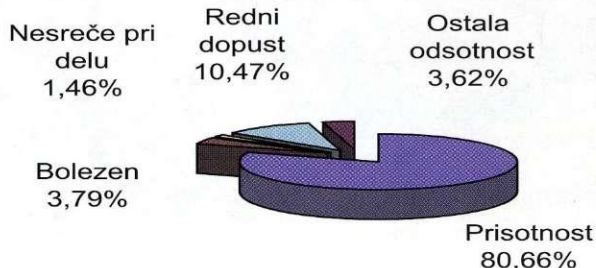
PC VP Jeklarna
PC Hladna predelava
PC Hladna predelava
PC Hladna predelava
PC Hladna predelava

Iskrene čestitke!

PRIHODI IN ODHODI V PRVEM POLLETJU 2002

STANJE ZAPOSLENIH /30.06.2002/	1389
ŠTEV. ZAPOSLENIH ZA DOL.ČAS /30.06.2002/	72
POVPREČNO ŠTEVILO ZAPOSLENIH /V PRVIH 6. MES./	1412
SKLENITVE DELOVNEGA RAZMERJA	28
PRIPRAVNIKI	8
ZA DOLOČEN ČAS (BREZ PRIPRAVNIKOV)	14
ZA NEDOLOČEN ČAS	4
VRNITEV IZ TO.PRENEHANJE MIROVANJA PRAVIC	1
PRERAZPOREDITEV IZ KONCERNA	1
PREKINITVE DELOVNEGA RAZMERJA :	57
STAROSTNE UPOKOJITVE	2
INVALIDSKE UPOKOJITVE	1
SPORAZUMNA PREKINITEV Z ODPOVEDJO, POKLICNA REHABILITACIJA IN MIROVANJE PRAVIC	4
POTEK PRIPRAVNIŠTVA	1
PREKINITEV DEL. RAZMERJA SKLENJENEGA ZA DOLOČEN ČAS (BREZ PRIPRAVNIKOV)	3
DISCIPLINSKI ODPUST, 100. cl., ZAPOR NAD 6 mesecev	3
UMRLI	2
TRAJNI PRESEŽKI	1
PRERAZPOREDITEV ZNOTRAJ KONCERNA	40

ODSOTNOST

Junija je bila odsotnost z dela za tri odstotke večja kot lani. Odsotnost zaradi bolezni in poškodb je bila enaka, več pa je bilo rednih letnih dopustov.

Ivanka Mavri

BOLNIŠKA ODSOTNOST

Začasna zadržanost z dela zaradi bolezenskih razlogov je za delovne organizacije velika težava. Tudi v družbi Acroni je tako, kljub temu da smo bolniški stalež v nekaj zadnjih letih uspeli kar občutno znižati. Trend zmanjševanja bolniškega staleža pa se je v letošnjem letu upočasnili. Dosegli smo kar nizkih 5 – 6 odstotkov odsotnosti zaradi bolovanja. V primerjavi z drugimi delovnimi organizacijami v Sloveniji je to lep uspeh, ki pa bi bil vsekakor lahko še boljši. To bomo z različnimi ukrepi v prihodnje skušali doseči.

Ker se zavedamo, da v bolniškem staležu niso samo delavci z zdravstvenimi težavami, zaradi poškodb pri delu in izven dela ter zaradi nege družinskih članov, bi radi opozorili naše delavce, da imamo v naši Kadrovske službi strokovno usposobljene delavce, ki jim bodo pomagali najrazličnejše težave reševati na bolj primeren in predvsem bolj uspešen način, kot je beg v bolniški stalež, ki posledično pogosto še poslabša delavčev socialni položaj, psihično počutje, medsebojne odnose s sodelavci in nadrejenimi. Zaradi vsega navedenega bomo v prihodnje ponovno poostriili nadzor bolniške odsotnosti v smislu laičnega obiska bolnika na domu. Pri tem naj opozorimo, da delavec v bolniškem staležu ne sme biti drugje kot doma, pri zdravniku, na terapiji ali na preiskavah, ki mu jih je predpisal osebni zdravnik ali specialist. Potrebno se je zavedati, da je bolniški stalež namenjen bolnim in poškodovanim, ki se morajo držati navodil zdravnika.

Na koncu naj še poudarimo, da v družbi Acroni nikakor ne želimo preganjati bolnih in poškodovanih delavcev. Želimo le doseči, da bi se ljudje v bolniškem staležu držali navodil svojih zdravnikov in se čim hitreje zdravi vrnili na delo, da bi delovni proces čim manj trpel zaradi odsotnosti delavcev in da bi bila sredstva namenjena nadomestilom za čas bolovanja čim manjša. Predvsem pa želimo v čim večji meri preprečiti izkoriščanje bolniške na račun sodelavcev, ki so prisiljeni delati še namesto kolegov, ki se izogibajo delu.

Ivanka Mavri

IZOBRAŽEVANJE

V obdobju načrtovane rasti produktivnosti ter vse hujše konkurence na trgu je še kako pomemben poudarek na izobraževanju zaposlenih. Tega se pri nas zavedamo, zato v družbi namenjam približno 60 000 000 SIT, za izvedbo različnih izobraževalnih akcij. Pri načrtovanju izobraževanja upoštevamo interese in potrebe delovnega procesa. Glede na to, da je jesenski

V sklopu funkcionalnih izobraževanj je v prvih dneh junija potekalo izobraževanje delovodij.

čas namenjen tudi vpisom v izobraževanje ob delu in ker je bilo v preteklosti kar nekaj težav pri usklajevanju želja ter potreb dajemo naslednja pojasnila:

- izbira programa, izobraževalne ustanove in sam vpis v

izobraževanje opravi vsak posameznik,

- vodja PC ali sektorja na posebnem obrazcu priporoči (če je usmeritev v skladu z interesi PC ali službe) ali zavrne delavčevo prošnjo za financiranje izobraževanja,
- pogodbe o izobraževanju bomo sklepali predvsem za tehnične poklice, npr. na elektro in strojni smeri in vseh stopnjah,
- družba pa ima pravico tudi delavca napotiti na določeno vrsto izobraževanja in v kolikor delavec tako izobraževanje odkloni, pomeni to hujšo kršitev delovne obveznosti.

Poleg naštetega bi radi poudarili, da smo vsi zaposleni, udeleženci tečajev, seminarjev, raznih delavnic, ki jih organizira družba, dolžni z novimi spoznanji seznaniti tudi sodelavce, kajti ni nepomembno dejstvo, da se učimo tudi drug od drugega. V informacijo pa naj navedem, da bomo v drugi polovici leta nadaljevali s tečajem za ravnanje z nevarnimi snovmi, računalniškimi tečaji, usposabljanji za voznike viličarjev, žerjavovodij in podobno.

Poleg naštetega organiziramo tudi obvezno prakso za dijake in študente. Vse formalnosti v zvezi z izobraževanjem ureja naša strokovna sodelavka Maja Smolej, tel.1334.

Damjana Muršec

KADROVSKE ŠTIPENDIJE ZA ŠOLSKO LETO 2002/03

V mesecu februarju smo razpisali 5 kadrovskih štipendij za univerzitetni študij metalurgije.

Po sklepu posloводства z dne 17.7.2002, dodatno razpisujemo še naslednje kadrovske štipendije:

ZA SREDNJE ŠOLE:

Strojni tehnik	10 štipendij
Strojni mehanik	10 štipendij
Elektrotehnik – elektronik	5 štipendij

ZA FAKULTETE:

Univ.dipl.ing. strojništva	5 štipendij
Univ.dipl.ing. elektrotehnike	3 štipendije
Univ.dipl.pravnik	1 štipendija
Univ.dipl.ing. kemijskega inž.	1 štipendija
Univ.dipl.ing. kemijske tehnologije	1 štipendija

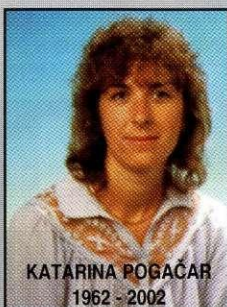
Prošnje za štipendije oddajte na Kadrovske službo do 31.8.2002 za srednje šole, do 30.9.2002 pa za fakultete. K prošnji je potrebno priložiti zadnje šolsko spričevalo, oz. potrdilo o opravljenih izpitih zadnjega letnika.

Štipendiste bomo izbirali glede na dosežen učni uspeh in zaposlitev staršev v Acroniju. Prednost imajo prosilci višjih letnikov.

Maja Smolej

Katarini v slovo

Prehod pomladi v poletje naj bi bilo obdobje največje moči in zagona tako v sami naravi, kot tudi v človekovem življenju. Tebi draga Katarina je zmanjkalo moči ravno v tem času. Vedeli smo za tvojo zahrbtno bolezen in ti želeli ter upali s tabo, da bi jo le premagala. Veselili smo se vzpodbudnih novic ter občudovali tvoj optimizem. In ko si se po več kot letu dni končno vrnila, so bili naši upi poplačani in želje uresničene. Zato nas je toliko huje pretreslo, da ti usoda vendar ni bila naklonjena. Od tebe smo se 18.6.2002 morali za vedno posloviti; sredi poti želja in pričakovanj - sredi načrtovanj.

Pri tebi, draga sodelavka, smo vsi iskali informacije, nasvete in pomoč – tudi znanje. In za znanje, si vedno rekla, je nekaj kar ti nihče ne more vzeti. Zato je bilo tvoje delo in pomoč nemalokrat rešitev v sili. Da bi se ti sedaj zahvalili za vse, kar si naredila, bi bilo premalo, vsekakor pa bi bilo prepozno.

Tvoja smrt ne pomeni le vrzeli na delovnem mestu, ampak je, v kar sem povsem prepričan, vsem zarezala globoko rano v srce. Taka čustva pa so možna le do sočloveka, ki ga imaš rad in mu zaupaš.

Vsi, ki smo te poznali, smo vedeli, kako veliko ti pomeni družina. Zato vsem tvojim domačim izrekamo iskreno sožalje.

Sodelavci Acroni – PDP

Sejno sobo krasijo umetniška dela, ki nam jih je iz svoje umetniške zbirke odstopila FACTOR BANKA.

GIBANJE POŠKODB PRI DELU

V mesecu juniju se je pripetilo 12 poškodb pri delu in ena poškodba na poti z/na delo. Poškodovanci so bili zaradi posledic teh poškodb in posledic poškodb v preteklosti odsotni z dela 406 delovnih dni, to je dobrih 34 dni na poškodbo. V povprečju je bilo dnevno odsotnih z dela 19 zaposlenih.

V mesecu juniju se je pripetila ena poškodba več kot v mesecu maju.

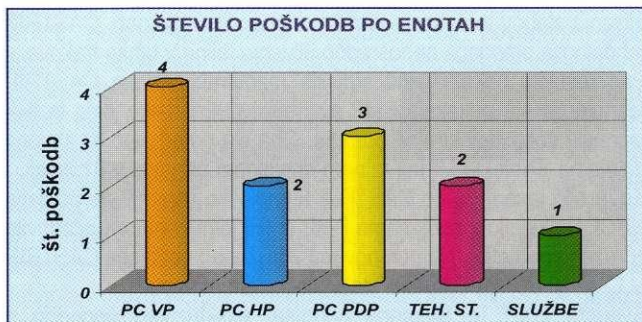
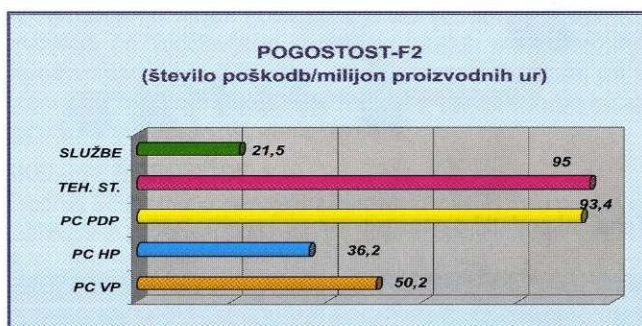
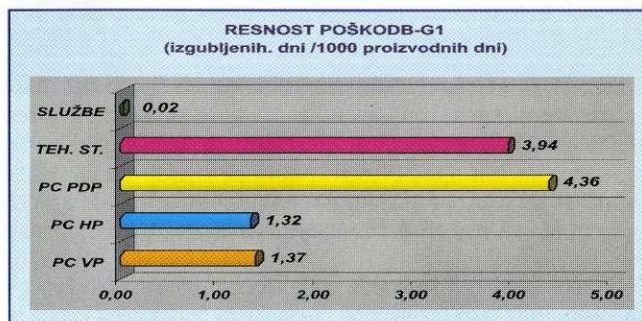

Tabela: Primerjava števila poškodb v mesecu juniju z mesecem majem:

	PCVP	PC HP	PC PDP	TEH.ST.	SLUŽBE
MAJ	3	3	4	1	1
JUNIJ	4	2	3	2	1
SKUPAJ					

Pogostost je največja v tehničnih storitvah, takoj sledijo PC PDP, PC VP, PC HP in zadnje z najmanjšo stopnjo pogostosti so službe.

Resnost je največja v PC PDP, sledijo tehnične storitve. Manjša resnost poškodb je bila v PC VP, PC HP in službe.

Sabina Polončič

IZ SVETA JEKLA

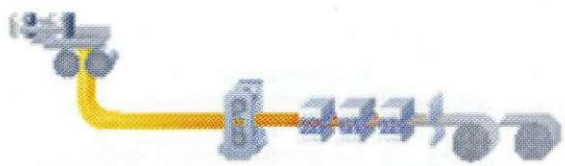
ZAGON PRVE NAPRAVE NA SVETU ZA INDUSTRIJSKO PROIZVODNJO TANKIH ULITIH TRAKOV

Prva industrijska CASTRIP® naprava je bila prevzeta in je začela obratovati maja 2002. V nasprotju s konvencionalno metodo ulivanja slabov in valjanja v trakove v vročih valjarnah, CASTRIP tehnologija omogoča neposredno ulivanje taline v tanke trakove. Prvi resnični prikaz v industrijskih razmerah razvoja CASTRIP tehnologije sta prikazala BMP-avstralski proizvajalec jekla in IHI-japonski dobavitelj strojne opreme. Oba sta potem več let skupno delala na "Projektu M" kot tajnem razvojnem projektu v Avstraliji. Ko je bilo jasno, da bo CASTRIP tehnološko izvedljiv, je podjetje NUCOR sklenilo z podjetjema BMP in IHI joint venture (ustanovilo združeno podjetje). Namen novega združenega podjetja CASTRIP LLC. je bil trženje CASTRIP tehnologije širom sveta.

Avgusta 2001 je Siemens podpisal ekskluzivno pogodbo o sodelovanju s CASTRIP LLC. Siemens je tako opremil prvi industrijski CASTRIP, ki je bil zgrajen v NUCOR v Crawfordsville v Indiani/USA.

Leta 1980 je bil Crawfordsville zibelka neke druge uspešne zgodbe: tu je bila zgrajena prva na svetu CHSM vroča valjarna trakov (konti ulivanje in neposredno valjanje tankih slabov na konti progi v trak).

Potem ko je bilo zgrajenih že okoli 30 CHSM naprav po vsem svetu, je Crawfordsville ponovno rojstni kraj proizvodnje novega revolucionarnega ploščatega izdelka CASTRIP.

Tehnični podatki o napravi:

letna proizvodnja	500.000 t
debelina ulivanja	1,4 – 2,0 mm
debelina traku	1,0 – 2,0 mm
širina traku	do 1600 mm
maks teža kolobarja	25 t
teža taline v ponovci	80 t
vmesna ponovca	15 t
hitrost ulivanja	~ 100 m/min
skupna dolžina	60 m

Tri prednosti odlikujejo to novo tehnologijo izdelave tankih trakov:
nizki investicijski stroški
nizki proizvodni stroški
ekološka sprejemljivost

Te ključne prednosti so odprle vrata mnogih potencialnih kupcev po svetu. Prav tako pomembna prednost za potencialne kupce je sorazmerno majhna dolžina CASTRIP naprave – samo 60 m, ki je zmožna izdelati 500.000 trakov na leto.

Prvotni proizvodi CASTRIP so bili tako kot na začetku CHSM tehnologije iz navadnih konstrukcijskih jekel.

Celotna CASTRIP naprava je od sistema ulivanja med valja (TWIN

ROLL CASTER) do dveh navijalnikov nadzirana z enega mesta. Operater s tega mesta nadzira celotno napravo s pomočjo 29 kamer, ki mu omogočajo popoln vpogled v »srce« naprave. Čeprav je naprava sorazmerno kratka, je glede na procesno vodenje zelo zahtevna in je vodena s procesnim računalnikom Siemens.

CASTRIP LLC. in SIEMENS sta pripravljena na potencialne kupce.

Predvsem cena in dobavni rok, ki je krajši kot 12 mesecev od naročila do prve šarže, sta dovolj močna argumenta za vsakega potencialnega kupca.

Prva CASTRIP naprava stoji v Crawfordsville Indiana/USA

Filip Marinšek
(vir: Metals & Mining News, may 2002)

ANKETA

NI MI VSEENO! - ker so mnenjske skrinjice prazne!

Zakaj? Se bojimo kritizirati, spraševati, predlagati, je vse brez smisla, so temu krive misli na počitnice? Ali je pri nas zadnje čase vse "OK". Če je tako, bi bilo prav, da bi koga pohvalili. O tem smo vprašali naključne sogovornike. Bilo jih je veliko, ki se o tem niso hoteli pogovarjati.

Antun Gašparovič, PC Hladna predelava

Najbrž je vse dobro. Dela imamo dovolj, spremenili bi lahko še marsikaj, ampak za to so odgovorni drugi.

Nikola Jovič, PC Vroča predelava

Preveč je dela in nimamo časa. Je pa tudi res, da ni kaj kritizirati. Vem, da skrinjice niso namenjene samo kritiki. Bomo pa še kakšno pohvalo napisali.

Sonja Cuznar, PC Hladna predelava

Odgovori so bili zadovoljivi, zato menim da ti niso vzrok. Tudi na sindikat zadnje čase ne prihajajo vprašanja ali pripombe. Mogoče je temu kriv čas dopustov, pa tudi vzdušje v obratih se mi zdi zadnje čase nekam turobno. Mogoče je za to kriv izpad proizvodnje zaradi okvare v Vroči valjarni v prejšnjem mesecu. Zaposlene zanima le plača, regres in podobno.

Zeno Skenderović, PC Hladna predelava

Najbrž je zatišje pred nevihto. Pa tudi poletje vpliva na to, da ljudje razmišljajo o bolj prijetnih rečeh, kot je dopust in podobno.

Cvijan Crepulja, PC Hladna predelava

Mislim da je vse v redu. Proizvodni načrti so doseženi, delamo dobro. Kaj bi potem kritizirali in spraševali.

Vinko Jordan, PC Vroča predelava

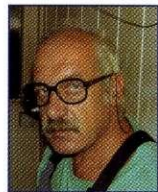
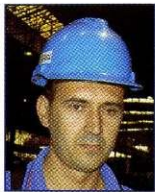
Ljudje imajo sedaj druge skrbi - dopust in podobno. Že jeseni bo najbrž drugače.

Nedeljko Andrić, PC Predelava debele ploč.
Najbrž jih nič ne zanima, če ne sprašujejo.

Mirzet Huskić, PC Predelava debele ploč.
Skrinjice so smiselne za zbiranje mnenj, prazne pa so zato, ker se je potrebno podpisati. Ljudje se bojijo, čeprav je pisalo, da je anonimnost zagotovljena.

Marjan Knežević PC Predelava debele ploč.
Najbrž zato ni nobenih pripomb, ker je v našem obratu dobro. Čisto je, ni težav, tudi streho so nam popravili. Pohvala? Res bi bilo prav, da bi pohvalili vodstvo našega obrata.

Jože Tomažin, Tehnične storitve

Mogoče je pa potrebno zaposlene spodbuditi. Napišite v Novice, da so skrinjice še vedno na mestih, vsakršna mnenja pa dobrodošla.

Milan Šulc, SKEI - Konferenca podružnic lokacija Jesenice

Menim, da položaj v Acroniju trenutno ni tak, da bi lahko kritizirali, čeprav smo vedno pripravljeni "šinfati" ne oziraje se na delovno okolje ali na splošno mnenje. Pohvala pa nam gre težko iz ust. Plače so solidne, nekaj težav je zaradi pomanjkanja delavcev v proizvodnji in posledično prepovedi koriščenja letnih dopustov ter velikega števila nadur, na splošno pa smo lahko z doseženim zadovoljni.

SINDIKALNE NOVICE

Leto se je prevesilo v drugo polovico. Pred nami je dopust, ki je namenjen predvsem počitku in nabiranju novih moči za uspešno nadaljevanje dela v jesenskih mesecih.

S tem prispevkom želim člane in vse zaposlene seznaniti o dogajanjih v sindikatu SKEI v prvem polletju.

Naj vas spomnim na začetek leta, ko so bile opravljene volitve zaupnikov, predsednikov podružnic in ostalih nosilcev funkcij na vseh ravneh organiziranosti. O volitvah smo vas informirali preko oglasnih desk in zaupnikov, ki delujejo v delovnih sredinah. Vrhunec dogajanja v sindikatu SKEI pa je bil kongres SKEI Slovenije, ki je bil 15. junija v Ljubljani. Kongres je kot najvišji organ organizacije ocenil delo v preteklem štiriletnem obdobju, sprejel smernice dela za prihodnje obdobje, sprejel precej sprememb statuta ter izvolil novo vodstvo. SKEI Slovenije bodo v prihodnje vodili: predsednik DRAGO GAJZER ter podpredsedniki: Slavica ČUK, Branko MEDIJA in Dušan POSEDI. Jasno je, da si člani še vedno najmočnejšega panožnega sindikata, želimo, da bi se sindikat kovinarjev pod taktirko novega vodstva še bolj uveljavil, kot partner državnim ustanovam, predvsem pa v podjetjih.

SKEI – podružnica Acroni

Delo izvršnega odbora, ki ga vodi predsednik Janez Vilman, ocenjujem kot sorazmerno dobro. Dokaj uspešno dosega zastavljene cilje in naloge. Vse predloge, pobude in zahteve do delodajalca predstavniki sindikata SKEI rešujejo s strpnim dialogom s člani uprave družbe Acroni. Vedeti je treba, da se vseh

želja, pobud in zahtev ne da rešiti naenkrat, trudimo pa se, da se rešujejo pospešeno. Plače zaposlenih so najpogostejša tema med zaposlenimi in pa v dialogu med sindikatom ter upravo. Da pa se lahko pogovarjamo o boljših plačah, je pogoj uspešno poslovanje družbe, za kar pa je v prvi vrsti odgovorno vodstvo in ne nazadnje vsi zaposleni. Vlogo sindikata pa vidim v zahtevah po optimalnih delovnih pogojih, zagotavljanju zadostnega števila delavcev, varnosti pri delu in seveda primerne plačila za opravljeno delo. Prav na področju plač je bil v preteklem obdobju dokaj uspešen. Zdi se mi prav, da omenim, da uprava družbe Acroni spoštuje tarifno prilogo podjetniške pogodbe, vsa povečanja plač dogovorjena na ravni republike in izplačilo regresa. Za vsa dodatna izplačila pa je sindikat bil vsaj pobudnik. Da pa so plače v družbi Acroni višje, kot jih določa kolektivna pogodba panoge, je rezultat nenehnega pritiska sindikata in pa uspešnih pogajanj ter sprejetja skupnih izhodišč plačne politike v sistemu SŽ, ki so deloma stopila v veljavo že v lanskem letu, t.i. napredovanje na delovnem mestu pa v maju letos. Bilo pa bi krivično, če ne bi priznal, da je vse doseženo skupni rezultat enotnega nastopanja obeh sindikatov, ki delujeta v družbi Acroni, SKEI in KNSS-NEODVISNOST, ki ga vodi Sonja CUZNAR.

Vse več pa se sindikat ukvarja s posameznimi težavami članov, kot so: nezadovoljstvo z razvrstitvijo v plačilni razred, nekorekten odnos vodstvenih delavcev do podrejenih, zastopanje v disciplinskih postopkih, itd.

SKEI – podružnica ENERGETIKA

Izvršni odbor vodi predsednik Marjan URŠIČ. Sindikat se ukvarja s podobnimi sindikalnimi vprašanji, kot večina odborov. V letošnjem letu pa precej energije in dela vlagajo v spremljanje privatizacijskih postopkov oziroma lastninjenje družbe ENERGETIKA. To pa pomeni delitev družbe na več novih družb, kar je za sindikat neprijetno razbijanje članstva, oz. ponovno organiziranje sindikata v novonastalih družbah. Pomembno je tudi sodelovanje z upravo, predvsem pri zagotavljanju ohranitve delovnih mest. Nekoliko nezadovoljstva pa je čutili med člani izvršnega odbora, saj jim v enem letu ni uspelo z direktorjem družbe uskladiti in podpisati pogodbe o pogojih za delovanje sindikata.

SKEI – SE ELEKTRODE

Zaupniki SE se redno sestajajo z upravo, ki v veliki meri prisluhne zahtevam in potrebam sindikata. V kolikor težav ne uspejo rešiti na ravni SE in vodstva, pa se zadeve rešujejo na višji ravni organiziranosti sindikata.

SKEI – SE CPK

Po dolgoletni agoniji v poslovanju je za to družbo vložen predlog za stečaj. Tu sta veliko vlogo odigrala oba sindikata – predvsem pri zagotavljanju oz. garancijah uprave SŽ in družb na lokaciji Jesenice za izplačilo vseh plač do uvedbe stečaja ter odpravnin.

SKEI - SE FIPROM WIRE

Za družbo FIPROM WIRE je bil na žalost 28. maja 2002 uveden stečajni postopek, kar pomeni, da je delo izgubilo približno 40 delavcev. V tem primeru bo sindikat SKEI pripravil in vložil na sodišču terjatve za svoje člane brezplačno, za ostale delavce, ki niso člani, pa bo sindikat vložil terjatve na njihovo željo proti plačilu stroškov. Ker delavci že pred uvedbo stečaja dva meseca niso dobili plač, je IO SKEI – konference podružnic lokacija Jesenice, članom izplačal solidarnostno pomoč za meseca maj in junij po 10.000 SIT.

Seveda se vsega, s čimer se sindikat ukvarja, ne da naenkrat napisati. Vse, ki jih delo sindikata zanima, se lahko za informacije obrnejo na zaupnike ali na sedež sindikata SKEI, tel. 04 584 1781. Za zaključek pa te želje – kjerkoli že ste, imejte se lepo.

SKEI – KPLJ
Sekretar.Milan Šulc

BILO JE PRED 50 LETI

NAŠ ZAŠČITNI ZNAK SLAVI ABRAHAMA

Spodnji letak je bil priložen julijski številki Železarja in iz njegovega sporočila lahko dokaj zanesljivo sklepamo, da je bil naš zaščitni znak "rojen" avgusta leta 1952.

Izberi in odloči!

ŽELEZARNA
JESENICE

„Železarna“ Jesenice je razpisala nagradni natečaj za izdelavo tovarniškega zaščitnega znaka. Natečaja so se udeležili avtorji iz vseh republik in je v celoti prispelo preko 240 osnutkov. Od teh je komisija izbrala zgornjih 6 najboljših osnutkov in jih s tem daje v izbiro in oceno vsem članom našega delovnega kolektiva.

Izberi in odloči tudi Ti!

K znaku, ki se Ti zdi najboljši in najprimernejši vpiši v krog ob njem številko 1, ostalim osnutkom pa s številkami od 2 do 6 izberi in določi drugo do šesto mesto.

Tako izpolnjen list zanesljivo oddaj svojemu obratovodstvu

najkasneje do 6. avgusta 1952!

S tem boš tudi Ti pomagal izbrati našem delovnemu kolektivu zaščitni znak

SREČA ČAKA TUDI TEBE... Predsednik Direkcije državne loterije iz Ljubljane je na Slovenskem Javorniku izplačal premijo 200.000 din, ki jo je zadela srečka štev. 349393. Težke delovne roke so s tresočo kretnjo prevzele denar, kajti srečnika sta bila delavca iz jeseniške železarne. Eden bo tisočake uporabil za novo življenje v zakonskem stanu, drugi bo dogradil hišico, oba pa bosta del dobitka poklonila tudi Komunistični partiji in Osvobodilni fronti.

IZ POLLETNEGA POROČILA UPRAVNEGA ODBORA...

Diskutanti so zahtevali pojasnila glede simulantov, ki so izkoriščali bolezenski dopust. Ker proti njim še niso ukrepali, je Delavski svet sprejel sklep, da se jim izreče takojšen obračun (prekinitev delovnega razmerja - op. urednika), socialno zavarovanje pa naj jih toži kot tatove. Kazen naj bo opomin njim in vsem, ki mislijo

izkoriščati žulje delavskega razreda in simulirati na njegov račun, pri tem pa še pomagati vaškim kulakom...

JESENŠKI PIONIRJI TABORIJO... Od Ribnega do Radovljice na obeh bregovih Bohinjke plapolajo zastave tabornikov iz Postojne, Trbovelj, Radovljice, Ljubljane in Jesenic. Osemdeset jeseniških pionirjev iz rodu "JEKLARJEV" si je postavilo tabor nad sotočjem Sav, kjer preživljajo svoje počitnice v veselem razpoloženju. Plavanje, čolnarjenje, nogomet, odbojka, streljanje, razne taborne igre, izleti v partizanske kraje in bližnje hribe ter učenje taborniških spretnosti in vrlin kar prehitro krajšajo čas. Domačini jih imajo zelo radi in kmetje iz Bodešča jim vsak dan pripeljejo mleko. Starši so navdušeni nad odlično organizacijo, redom in disciplino v taboru. Pet obrokov dnevne hrane krepi pionirje in nekateri kar vidno pridobivajo na teži. Letošnje vreme jim je zelo naklonjeno, pa tudi v dežju je lepo, saj takrat šahirajo, študirajo taborno teorijo in opravljajo razna dela. Za prijetno in družabno razpoloženje ob tabornih večerih pa z glasbenimi točkami ob harmonikah in violinah skrbijo Šimnicov Lojzek, Ažmanov Emil in drugi.

NESREČE PRI DELU: V sedmih mesecih jih je bilo v Železarni Jesenice 670, od tega 8 smrtnih, 7 težkih in 670 lahkih. Najpogostejši vzroki so bili nepredvidnost (285), nesrečno naključje (161), nespretnost (113) in pomanjkanje, neurejenost ter neuporaba zaščitnih naprav in sredstev (24). Največ je bilo udarcev - 214, sledijo vrezi (161), opekline (130), zmečkanine (57), zlomi kosti (51), zvini (34) in infekcije (11). Število in teža nesreč je bila obratno sorazmerna z delovno dobo, izkušnjami in stopnjo izobrazbe - tako je bilo med poškodovanci največ nekvalificiranih in polkvalificiranih delavcev z manj kot 6 meseci delovne dobe. Zaradi nesreč je bilo izgubljenih 14808 delovnih dni, kar je seveda neugodno vplivalo na proizvodnjo in dohodek, globoko pa so morali poseči tudi v blagajno zdravstvenega in socialnega zavarovanja.

Zdravko Kovačič

AKTIVNOSTI DMIT

MAVRINC

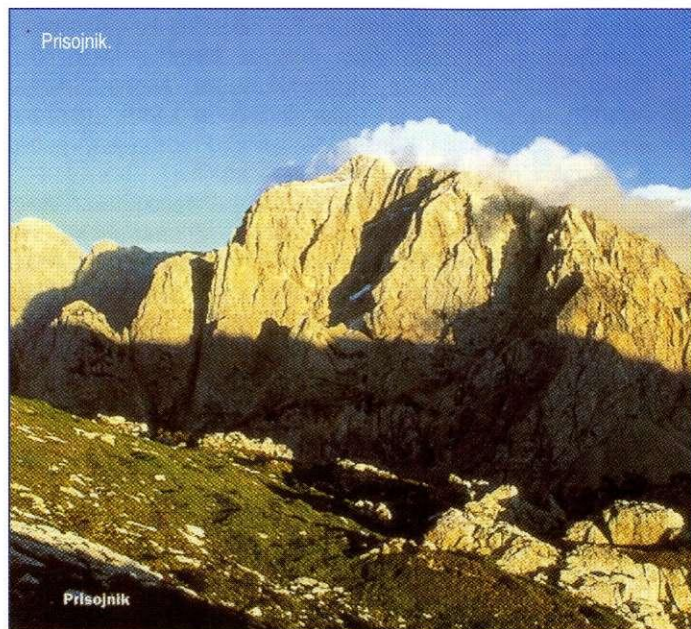
Letnemu času primerne so tudi aktivnosti društva. V soboto, 6. julija je bil naš cilj Mavrinc, 1561 m visok razgledni vrh v Sedelcih, ob koncu doline Velike Pišnice, na desni strani ceste, ki pelje čez prelaz Vršč.

Izleta se je udeležilo enaindvajset pohodnikov. Z lastnim prevozom smo se pripeljali do kočice Na Gozdu (1226 m). Pohod je vodil naš član Pavel Dimitrov, gorski reševalec in vodnik, ki je bil nekaj zadnjih let oskrbnik zavetišča Pod Špičko. Nato smo se peš odpravili malo navzdol po cesti, kjer se levo prične steza za Mavrinc. Pot je speljana po gozdu. Po eni uri zmerne hoje prideš na vrh, ki je porasel z rušjem. Na vrhu stoji križ in škatla z vpisno knjigo. Bilo je lepo sončno vreme. Pred nami je bil enkratni razgled na dolino Krnice, Velike Pišnice z Jasno, (umetno jezero) in na koncu Kranjska Gora. Vse okrog so nas obdajali hribi in med njimi veliko dvatisočakov.

Če začnemo južno od Kranjske Gore smo videli, Črni vrh, Kurji vrh, Rigljico, Rušico, Vrh nad Rudo, nekaj vrhov Martuljkove skupine in to Frdamane police, Špič, M. in V. Ponča. Potem so naslednji vrhovi, Lipnica Oltar, Gamsova špica, Škrlatica, Rakova špica, Rogljica, Dolkova špica, Dovški gamsovec, Križ, Kriška stena, Razor, M. Razor, M. Prisojnik, Prisojnik z Velikim Prisojnikovim oknom, Goličico, Vršč s Poštarskim domom. V ozadju sta se videla Plešivec in Trentski Pelc, ki se dvigata nad Zadnjico v Trenti. Na desni strani Vršča se vidijo M. in V. Mojstrovka, Vratca, Zadnje

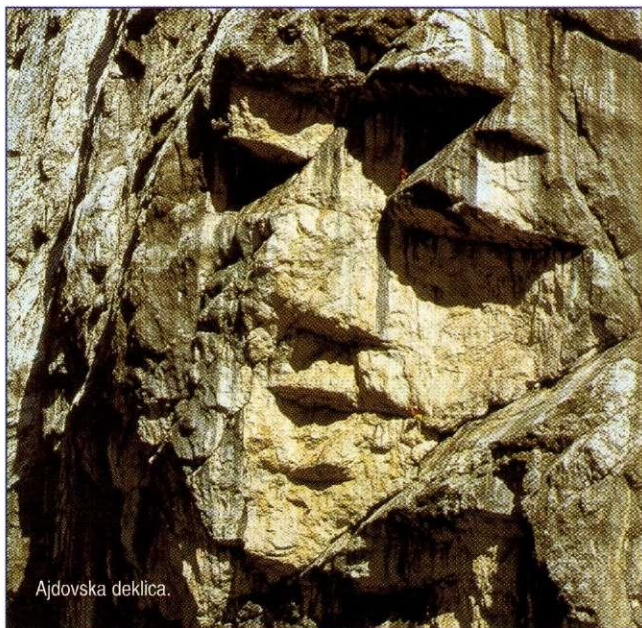
Robičje, Kumlehova glava, Kumleh, Škrbinjek in Vitranc. Na drugi strani Zgornjesavske doline se vidi še del Karavank. To so nižji vrhovi in planine od Korenskega sedla do Srednjega vrha.

Po enournem počitku in naužitju lepote smo se odpravili nazaj proti koči Na Gozdu. Nato smo se odpeljali naprej po cesti. Tu je večje število serpentin. Cesto so gradili v 1. svetovni vojni ruski ujetniki. Pri tem je umrlo ob plazu 110 ljudi. V spomin nanje in na nekaj tisoč umrlih je bila zgrajena Ruska kapelica. Cesta je zelo prometna, ker Vršič (1611 m) obišče veliko ljudi in je izhodišče za različne ture. Iz Kranjske Gore do

Prisojnik.

Prisojnik

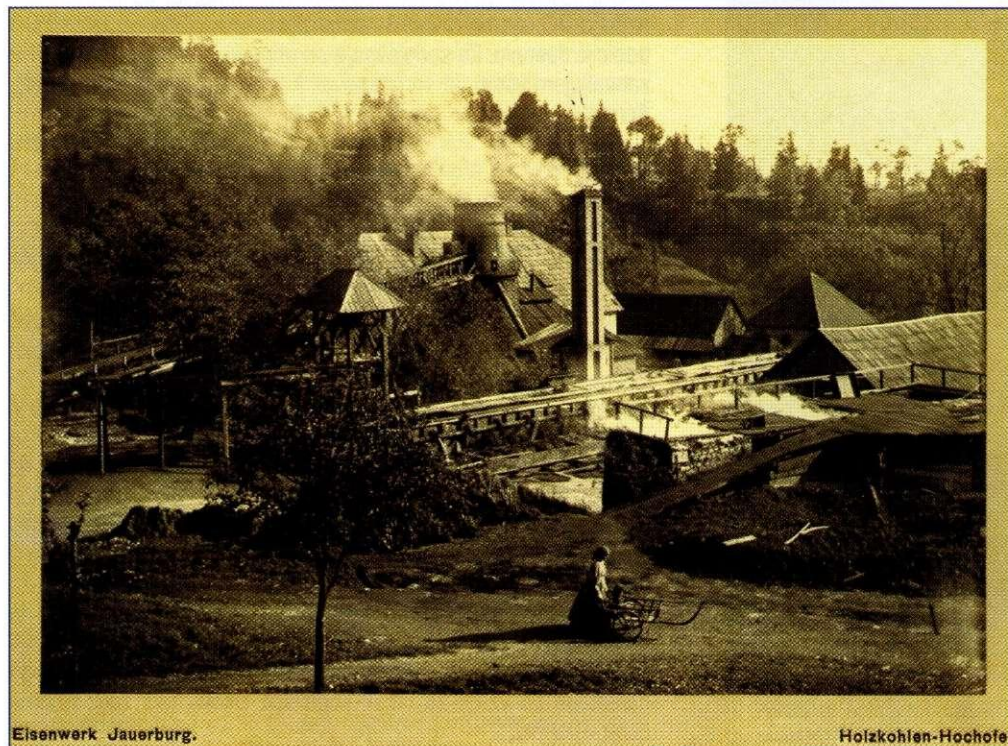
Ajdovska deklica.

Vršča je 12 km. Je pa tudi povezava s Primorsko – dolino Soče (9 km) in naprej do Jadranskega morja. Cesta je sedaj večji del odprta tudi pozimi in to se pozna – vidne poškodbe in usadi. Bila bi potrebna popravila. Zaključek izleta je bil pri Erjavčevi koči (1525 m), ki je skrita v macesnovem gozdu na levi strani ceste. Od tu je lep pogled na odlomljeno steno, ki prikazuje Ajdovsko deklico. Tu smo se okrepčali, poklepetali ter se zadovoljni peljali nazaj v Dolino.

Izlet je bil prijeten in sklenili smo, da se naslednje leto srečamo na podobnem pohodu.

Marjan Mencinger

STARE FOTOGRAFIJE

Eisenwerk Jauerburg.

Holz Kohlen-Hochofen

PLAVŽ IN OGLJE V JAVORNIŠKI ŽELEZARNI

Fotografija, ki jo hranimo v Gorenjsavskem muzeju Jesenice v fototeki Kranjske industrijske družbe pod številko 98, (negativ št. A4769), je nastala pred letom 1900. Za objavo povzemamo njen opis s fototečnega kartona:

Severozahodni pogled na plavž in plavžarske naprave okoli leta 1900. Na Javorniku je do leta 1904 obratoval plavž, ki je bil na novo pozidan leta 1835. Plavž je bil v 13 metrov dolgem, 12 metrov širokem in le 5 metrov visokem zidanem poslopju. Visok je bil 18 metrov, opečni dimnik pa 22 metrov. Naprave za segrevanje zraka je gnalo železno vodno kolo 40 KM in je imela trcilindrsko pihalno napravo. Rudo so dobivali z rudokopov na Bevšci in Lepeni, ki

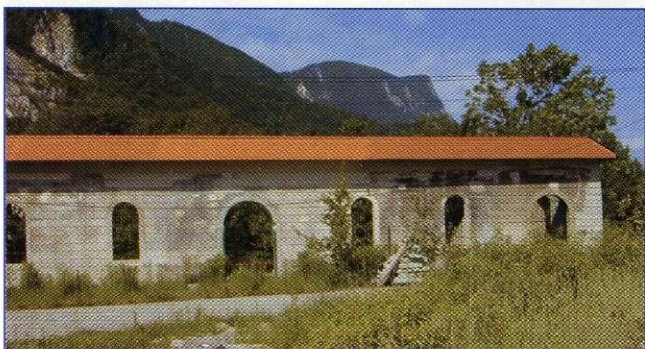
so jo pražili do leta 1855 na petih odprtih pražiščih, kasneje pa v jaškastih pražilnih pečeh. Za cent godlja so porabili 15 do 17 kubičnih čevljev oglja. Pri plavžu je bilo zaposlenih 11 plavcev.

Za bralce Novic pripravila Irena Lačen Benedičič

5. MEDNARODNI SIMPOZIJ KULTURNE DEDIŠČINE V GEOLOGIJI, RUDARSTVU IN METALURGIJI

(IDRIJA 17. – 21. JUNIJ 2002)

V Idriji je letos potekal Mednarodni simpozij o kulturni dediščini v geologiji, rudarstvu in metalurgiji. Organizatorja simpozija sta bila Idrijski rudnik in Mestni muzej Idrija. Organizacijski odbor so sestavljali predstavniki Rudnika živega srebra Idrija, Mestnega muzeja Idrija in Zgodovinski arhiv Ljubljana – oddelek v Idriji. Pokroviteljstvo nad simpozijem je prevzela Občina Idrija, častna pokroviteljica pa je bila ministrica za kulturo prof. Andreja Rihter. Glavna ideja simpozija je povezovanje vseh, ki hranijo zgodovinske listine, literaturo, predmete ali drug material s področja rudarstva in vse, kar je z njim povezano. Gre za vzpodbujanje hranjenja, proučevanja in publiciranja tega gradiva. V

Na Stari Savi so se v zadnjem času zgodile velike spremembe. Na fotografiji zgoraj del obnovljenega obzidja ob kasarni, spodaj cerkvena, ki se ponaša z oltarimi slikami Nicola Grassija.

prvi vrsti naj bi se tesneje povezali muzeji, knjižnice in arhivi, ki hranijo dediščino s teh področij. Prvi simpozij s tega področja je bil organiziran leta 1993 na v Freibergu na Saškem. Za tem so sledili še Leoben (Avstrija) leta 1995, St. Petersburg v Rusiji leta 1997, Banská Štiavnica na Slovaškem leta 1998 in Golden v Coloradu

(ZDA) leta 2000. Idrija je svojo kandidaturo predstavila na kongresu v Goldnu in uspela. Za vsakokratni simpozij se izbere tematiko, ki je specifična za kraj srečanja. V Idriji je bilo tako referentom na voljo kar nekaj tem: Zdravstvo in sociala v rudarstvu, Ekologija v zgodovini rudarstva, Družabno življenje v rudarskih mestih, Domača obrt v rudarskih krajih ter Idrijski rudnik v tujih arhivih. Srečanja se je udeležilo 120 strokovnjakov in njihovih spremljevalcev iz vsega sveta (Avstrija, Nemčija, Madžarska, Češka, Slovaška, Poljska, Rusija, Norveška, Anglija, Španija, Albanija, Izrael, Botswana, Gana, Indija, Sri Lanka, Združene države Amerike, Italija, Kanada, Slovenija). Predstavljenih je bilo 51 referatov, med katerimi je bilo 18 slovenskih.

Z Gorenjske sva se simpozija udeležili z Vereno Štekar Vidic, direktorico Muzejev radovljanske občine. Zbrani publikli sva predstavili kulturno dediščino s področja železarstva in fužinarstva na Gorenjskem. V svojem referatu sem s pomočjo računalniškega programa predstavila železarsko dediščino Jesenice s poudarkom na Stari Savi. V dvajsetih minutah smo se s pomočjo računalniške predstavitve sprehodili skozi stoletno zgodovino železarstva na Jesenicah od prvih začetkov v antiki preko prvih pisnih omemb in prvih fužin do ustanovitve Kranjska industrijske družbe ter slavnega izuma ferromangana na Javorniku. Predstavitve sem nadaljevala z obdobjem propada fužin in izgradnjo novih železarskih obratov v Škedenju pri Trstu in jo zaključila s pregledom razvoja železarne na Jesenicah v 20. stoletju. Povabilu na obisk muzeja sta se odzvala dva udeleženca simpozija, ki sta si ogledala železarski muzej na Stari Savi in nam zapustila tudi železno medaljo za stalno železarsko zbirko.

Poleg strokovnega dela simpozija se je odvijalo tudi mnogo družabnih dogodkov. Tako so se udeleženci lahko udeležili ogleda osrednjih znamenitosti mesta Idrije, ekskurzije po naravnem parku Zgornja Idrija in ekskurzije po Triglavskem narodnem parku. Simpozij je potekal v prostorih mestne galerije v Idriji in se je uspešno zaključil v petek 21. junija. Kandidaturo za organizacijo naslednjega srečanja, ki bo leta 2004 je vložilo mesto Leiden na Nizozemskem.

V Gornjesavskem muzeju Jesenice smo mnenja, da je udeležba našega muzeja na tovrstnih simpozijih nujna glede na železarsko tradicijo Jesenic. Za sodelovanje pri pripravi gradiva in udeležbi se zahvaljujem vsem, ki so prispevali k uspešni udeležbi in podjetju Acroni.

Nataša Kokošinek, ravateljica

NEKAJ SE PA NA JESENICAH LE DOGAJA

Velikokrat na Jesenicah slišimo, da se nič ne dogaja, da smo zaspalo mesto. Pa vendar se v našem mestu marsikaj dogaja! Tudi v teh poletnih mesecih in kasneje v zgodnji jeseni.

Kopališče Ukova je že kraj, kjer lahko pozabite na svoje skrbi in preživite prijetne trenutke. Urejena okolica kopališča, topla in predvsem izjemno čista voda so vzroki, zaradi vas vabim na Ukovo. Vsak ponedeljek do konca avgusta so na kopališču brezplačni »županovi dnevi«. Tako se ob ponedeljkih lahko otroci do 16. leta kopajo brezplačno. V teh dnevih bodo na kopališču v popoldanskem času tudi različna tekmovanja in animacijske za mlade in stare. V ostalih dneh se lahko sončite in kopate od 10 do 18 ure. Tiste, ki pa radi samo plavate, vabimo na večerno kopanje vsak ponedeljek, sredo in petek od 20 do 21.30. Poleg vsega naštetega so vzrok za obisk kopališča Ukova tudi zelo zmerne cene vstopnic.

Kar na trinajstih lokacijah v jeseniški občini, na katerih je občina pred leti postavila koše za rekreativno igranje košarke, se bo letošnje poletje odvijala poletna liga v ulični košarki (trojke). Projekt izvajata Mladinski center Jesenice in Športna zveza

Jesenice v sodelovanju z Zavodom za šport Jesenice. Turnirji bodo potekali v ponedeljkih, sredah in petkih v dopoldanskem času (natančni razporedi turnirjev so na plakatih in na spletni strani Zavoda za šport Jesenice). Zaključna prireditev bo 24. avgusta v Športnem parku Podmežaklo, kjer se bodo poleg najboljših ekip iz turnirjev zvečer pomerili tudi jeseniški študentje z ekipo znanih Jeseničanov, nastopile pa bodo tudi jeseniške glasbene skupine.

Spomniti pa vas moramo tudi že na jesen! Športna zveza Jesenice in Zavod za šport Jesenice za september pripravljata razpise jesenskih tekmovanj v **malem nogometu, košarki, odbojki, kegljanju na asfaltu, balinanju in namiznemu tenisu**. Tekmovanja bodo potekala v jesensko - zimskem - spomladanskem času. Namenjena bodo izključno rekreativcem. Ekipa lahko poiščete informacije pri koordinatorju programov na Zavodu za šport Jesenice (tel. 5863 3649). Razpisi bodo objavljeni na spletni strani Zavoda za šport Jesenice. Še bolje pa je, da svoj interes sodelovanja v teh tekmovanjih izrazite tako, da na Zavod za šport Jesenice - SZ Jesenice, Ledarska 4, Jesenice, pošljete predprijavo z navedbo panoge v kateri želite sodelovati. Ne pozabite napisati svojega naslova, da vam bodo organizatorji lahko poslali pismeni razpis posameznega tekmovanja in vas povabili k sodelovanju!

Za tisto prvo informacijo, vsem, ki se želijo vključiti v rekreativna tekmovanja v prihajajočem jesensko - zimskem obdobju pa tole: tekmovanje v malem nogometu (jesenska liga) se bo začelo predvidoma 10. septembra. Igralo se bo na pomožnem igrišču Podmežaklo, v primeru slabših vremenskih pogojev pa na asfaltni podlagi. Sistem tekmovanja bo določen na podlagi zbranih prijav, od števila prijavljenih ekip pa bo odvisna tudi štartnina. Z ligo naj bi končali konec oktobra, v mesecu novembru pa bi se preselili v eno od telovadnic na Jesenicah in v obdobju november - januar - februar odigrali še zimsko ligo. Prednost sodelovanja v zimski ligi bodo imele ekipe, ki bodo odigrale jesensko ligo.

Tekmovanje v odbojki in košarki bo organizirano od novembra do marca v eni od jeseniških telovadnic. Za tekmovanje v odbojki se organizatorji nagibamo nekako k mešanim ekipam (vedno na igrišču najmanj tri ženske), v košarki pa bi bilo tekmovanje organizirano ločeno za moške in ženske ekipe.

Kegljaška liga bo letos razpisana že petič, torej sodi med železni repertoar rekreacijskih tekmovanj. S tekmovanjem bomo začeli v oktobru in tekmovali vse do konca maja na kegljišču Podmežaklo. Kegljaški tekmovalni dan je že po običaju petek. Če pa bi se prijavilo večje število ekip, bi bil drugi tekmovalni dan v tednu sobota ali nedelja.

Istočasno s kegljaško ligo bo organizirana tudi balinarska rekreacijska liga (oktober, november) v balinarski dvorani Baza na Jesenicah, oziroma namiznoteniška liga v obdobju od novembra do maja v namiznoteniški dvorani v hokejski dvorani Podmežaklo. Za tiste, ki prisegajo na hokej, pa naj povemo, da bo tudi v prihajajoči sezoni v obdobju november-marec organizirana rekreacijska liga.

Še enkrat vabimo vse, ki bi radi sodelovali v naših rekreacijskih tekmovanjih, da nas pokličete na Zavod za šport Jesenice oziroma Športno zvezo Jesenice (telefon je 5863 364), kjer vam bomo radi postregli z vsemi informacijami.

Branko Jeršin

KAM MED POČITNICAMI

Čeprav je že polovica poletnih šolskih počitnic za nami, se še vedno, zlasti mladi, sprašujejo kako preživeti in preživljati prosti čas. Pa tudi v razgovorih novinarjev z občani v oddaji "Radio Triglav na Jesenicah", je bilo slišati mnenja, da je za mlade premo možnost za koristno preživljanje prostega časa. To pa skrbi tudi mnoge starše, kajti med počitnicami je prostega časa na pretek. Ob vsem tem se sprašujem, ali so starši in mladi prezrli v junijski številki jeseniških novic "Jesenice", ki jih brezplačno prejema vsa gospodinjstva, obsežno informacijo "Kam med poletnimi počitnicami". V informaciji so navedene številne možnosti koristnega preživljanja prostega časa v mesecih juliju in avgustu za osnovnošolce, srednješolce in študente. Pa jih telegrafsko preletimo še enkrat, saj je pred nami še cel mesec počitnic.

Brezplačno delavnico za osnovnošolce "Izdelava cvetic iz blaga in papirja" od 5. do 9. avgusta ponuja Občinska knjižnica Jesenice. Dve petdnevni gledališki delavnici na Pristavi v Javorniškem Rovtu za starostni skupini 6 do 10 let in 10 do 15 let že tradicionalno izvaja Gledališče Toneta Čufarja ob ustreznem plačilu. Tudi Kulturno društvo Lutkovno gledališče Jesenice ima na Pristavi v programu petdnevno lutkovno delavnico. Delavnico "Oblikovanje gline" za starostno skupino od 12 do 18 let od 26. do 30. avgusta pripravlja Osnovna šola Poldeta Stražišarja. Poletne plesne delavnice v avgustu vsak četrtek organizira Mladinski center Jesenice.

Še bolj pestra je ponudba na področju športa. Osnovna šola Koroška Bela od 22. do 25. avgusta organizira planinski tabor, za katerega udeleženci prispevajo 9.000 tolarjev. Poletno nogometno šolo dvakrat tedensko v popoldanskem času ves avgust organizirata Zavod za šport in Športna zveza Jesenice, ki nudita tudi možnost igranja košarke in odbojke, po dogovoru pa tudi balinanje in kegljanje ter poletne aktivnosti v kopališču Ukova.

Klub jeseniških študentov organizira športne aktivnosti vsak dan in sicer tenis Podmežaklo, na Kresu in v Žirovnici, badminton v TVD Partizan in v kampu Šobec. Po dogovoru pa klub pripravlja tudi tematske večere.

Če vas zanimajo podrobnosti pogledite v junijsko številko "Jesenice". Poleg naštetega imajo mladi možnost preživljanja prostega časa na šolskih športnih igriščih, na mini košarkarskih igriščih, pa na urejenih cestiščih za kotkanje, rolanje in kolesarjenje...

Seveda pa je za koristno preživljanje prostega časa pri mladih potrebno spodbuditi interes, pri čemer imajo veliko vlogo - pa tudi odgovornost - starši. Gre za koristno izrabljanje prostega časa, kar koristi zdravju in splošnemu počutju, in ne nazadnje načinu življenja, ki se obrestuje na starost. Res pa je, kar ugotavljajo mladi in starejši, da na Jesenicah, ne samo za mlade, tudi za druge generacije manjka več zabavno-družabnega življenja in različnih oblik druženja. Za vse to pa je potrebne veliko volje in prostovoljnosti, ki jo vedno bolj pogrešamo tudi med mladimi.

Jova

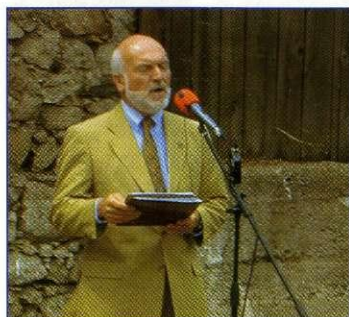
NE BO VEČ OSAMLJEN

Edini dimnik, ki je ostal na prostoru bivše aglomeracije. Z odprtjem začetka gradnje poslovne cone 2. julija 2002, so odprte možnosti za naložbe v različne vrste dejavnosti na območju bivše železarne. Občina Jesenice je bila po besedah namestnika direktorja Agencije

Veleposlanik EU in župan Jesenic odkrivata ploščo s podatki o investitorjih.

RS za regionalni razvoj Bojana Suvarova med prvimi, ki so se prilagodile in spopadle s postopki prestrukturiranih instrumentov EU. Jesenice v Pharovih prekretnih programih sodelujejo že od leta 1995, ko je bila odobrena študija možnosti razvoja Jesenic. Zdaj je že urejen dostop do opuščeni železarskih površin in zgrajen nov most čez reko Savo. Za drugo fazo izgradnje zbranih 3,7 milijona evrov od katerih prispeva največ, to je 2,5 milijona evrov Evropska unija, 1,2 milijona evrov pa Republika Slovenija in Občina Jesenice, žal ne bo dovolj za izgradnjo vsega potrebnega na tem prostoru, vendar dovolj za zaključek druge, najpomembnejše faze izgradnje. Denar, ki je za to namenjen bodo - tako je povedal jeseniški župan Boris Bregant, porabili za cestno povezavo med novim mostom, Lesnino, Delavsko ulico in železarskimi površinami ter za prestatitev železnice. Po zaključku del čez leto dni bo za proizvodnjo in storitve na območju nekdanje aglomeracije, plavžev in martinarn na voljo približno 90.000 kv. metrov komunalno opremljenih površin. Hkrati bo odprt dostop do vseh železarskih površin, ki jih je skupaj okrog 270.000 kv. metrov. Na opuščeni površini na Stari Savi in Hrenovici je predviden trgovsko poslovni center, predvidena pa je tudi selitev upravnega središča Jesenic v nekdanjo "glavno pisarno". Dolgoletna želja jeseniške občine, da bi začeli opuščene površine koristno uporabljati, se je tako začela uresničevati. Oživel pa bo tudi najstarejši del Stare Save, kjer se zdaj združuje zgodovina in prihodnost.

Slovesnosti ob odprtju druge faze izgradnje so se udeležili pomembni gostje, med njimi tudi veleposlanik EU v Sloveniji Erwan Fouère (na fotografiji levo), ki je prisotne pozdravil v slovenskem jeziku, z nastopom pa so jo popestrili jeseniški godbeniki in mažoretke

L.M.

PREDLOG ZA POLETNO POTEKANJE

SKRIVNOSTNI DOBRŠKI SLAPOVI V KARAVANKAH DOSTOPNI LE DO VHODA V SOTESKO

Iz mesta Jesenice včasih potrebujemo le nekaj minut vožnje z avtomobilom ali kakšno uro peš hoje in že se znajdemo v čudovitem gorskem svetu vse prevečkrat pozabljene Mežakle ali Karavank.

Namig za poletni planinski potep z nahrbtnikom, dobro opremo in pravo mero telesne pripravljenosti naj bo tokrat zahodni del Karavank. Izhodiščna točka je Hrušica. S srednje avtobusne

postaje pot najprej vodi mimo stanovanjskih hiš proti severu in približno po 600 metrih se znajdemo na obronku gozda. Poiščemo pot desno ob strugi hudournika in se napotimo skozi smrekov gozd. Po nekaj minutah lahko zavijemo levo po stezi tik ob hudourniku in se kmalu znajdete na vhodu v sotesko Dobršnik. To je velika naravna znamenitost jeseniške občine, ki pa je že desetletja zanemarjena in nedostopna. V soteski je šest slapov. Pred prvo svetovno vojno je do njih vodila zavarovana turistična pot, potem pa jo je uničil zob časa.

Prav pri vhodu v sotesko je lep pogled na prvi slap. Pot naprej je nedostopna in tudi najbolj izkušenim planincem ne priporočamo kakšnih avantur po strugi soteske.

Po ogledu slapa se vrnete nazaj na pot ob hudourniku. Skozi gozd lahko vse do Rogarjevega rovta na levi strani, sicer bolj od daleč, pa zato varno, občudujete sotesko Dobršnik. Ob tem naj zapišemo, da se pri Planinskem društvu Jesenice skupaj z Občino Jesenice resno dogovarjajo, da bi spet uredili dostop do omenjene soteske, ki sodi več večje slovenske naravne znamenitosti.

Po prihodu na Rogarjev rovt se nam odpira več možnosti za lepo poletno planinsko turo. Na levo stran proti Dovški Babi, naravnost mimo Hruščanske planine na Rožco in potem naprej na Golico.

Besedilo in foto: Janko Rabič

SLOVENSKI ŽELEZARJI V KRALJESTVU KRALJA MATJAŽA

Pece je mogočna gospodarica koroških razgledov na skrajnem severovzhodnem robu Karavank. Gora živega kamna, gora zakladnih votlin, gora pripovedk in legend. Pece je v bistvu visoka planota, dolga okoli 6 km, iz te pa se dvigajo nekoliko višji zaobljeni vrhovi. Najvišji vrh je Kordeževa glava, nadmorske višine 2126 m. Od tega najvzhodnejšega vrha se vleče planota, prekrita z rušjem in tratami čez Končnikov vrh do najzahodnejše vzpetine Bistriške špice. Ta je samo nekaj metrov nižja od Kordeževe glave in v celoti leži na avstrijski strani. Skoraj vsi vrhovi te gorske verige imajo proti severu strme skalne stene, njihova južna pobočja pa so veliko prijaznejša ter jih pokrivajo travniki in rušje. Pogled s Pece proti jugu nam odkriva najvišje gorske kmetije v Sloveniji ter doline Bistre, Koprivne in Tople. Vrh Pece je tudi eno najpestrejših rastišč gorskega cvetja v Karavankah.

Vse te lepote so bile verjetno zadosten razlog, da so nas ravenski železarji v nedeljo, 23. junija, povabili na drugi železarski pohod v tem letu. Zbor pohodnikov je bil v naselju Bistrica pri Pliberku v sosednji Avstriji, od koder smo se s kabinsko žičnico pripeljali do planine Ojstrica, na nadmorski višini 1700m, kjer stoji planinska koča. Od planine se pot drži siceršnje smučarske proge vse do zgornje žičničarske hišice, od koder je lep pogled na skalnato severno ostenje. Po strmih in deloma poraščenem pobočju pridemo po eni uri hoje do Knipsovega sedla na višini 2012 m, čez katerega teče državna meja. Steza se nato obrne proti vzhodu in po 45 minutah prispemo na Kordežovo glavo. Vreme je bilo sončno, tako da smo uživali v razgledih vse naokrog. Pot nas je nato vodila nazaj na sedlo in nato v dolino Koprivne. Zelo lepa pa je razgledna hoja po širokem slemenu Pece od Kordeževe glave do Bistriške špice. Omogoča nam širok razgled po Savinjskih Alpah, Štajerski in Koroški. Z vrha pa nas steza med rušjem pelje na planino Luža. Od gozdarske koče na planini gremo po ravnem kolovozu do meje in nato skozi gozd do gorske domačije Kumer, kjer je bil tudi zaključek pohoda. Gostitelji so nas pogostili s pijačo in enolončnico, poskrbljeno pa je bilo tudi za ples. Nekateri pohodniki so si lahko ogledali tudi 900 let staro cerkev Svete Ane, ki leži nedaleč stran od domačije. Njena posebnost je kip črne Matere Božje s črnim Jezuškom v naročju. Obisk cerkvice sv. Ane pa je vreden tudi zaradi krasnega razgleda, ki valovi od bahave Pece, prek gričevnate Koprivne do Raduhe. V popoldanskih urah se nas je okoli 100 Jeseničanov, ki smo se udeležili pohoda, poslovilo od ostalih železarjev in tudi od kraljestva Pece.

V kraljestvu Pece se je nekoč raztezalo tudi veliko rudniško območje. Gora je imela bogate zaloge svinčeve in cinkove rude. Pri izkopavanju rude so sčasoma apnenčasto gmoto preluknjali in speljali okoli 750 km rogov. Ko je državna meja po 1. svetovni vojni ločila slovensko Koroško od avstrijske, se rudarjenje v okolici Pliberka ni več splačalo. Večje zaloge rude pa so bile v Mežiški dolini, katere so izkopavali do leta 1996. Zdaj tudi ta rudnik ne obratuje več, vendar pa so ga preuredili za turistični obisk.

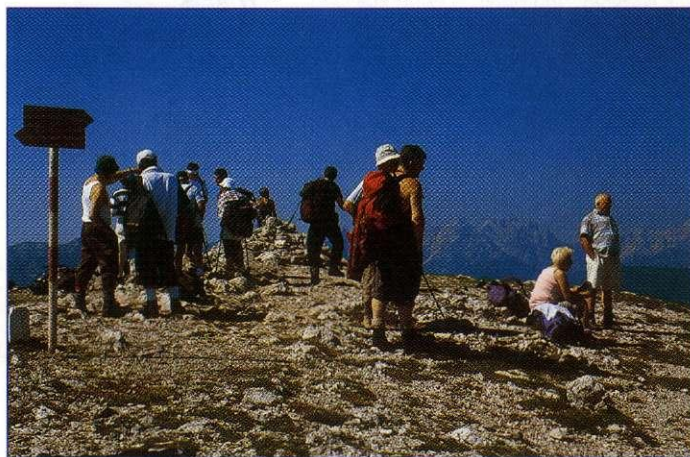
Najbolj znana pripovedka pravi, da naj bi labirint rogov in votlin skrival tudi kralja Matjaža in njegovo spečo vojsko. Nekoč naj bi se kralj prebudil in pregnal krivico s sveta in dočakali naj bi zlate čase. Preživeli smo lep, sončen nedeljski dan v kraljestvu Pece in njenih razgledov, bili smo gostje številnih podob, ki se skrivajo v njeni sencih.

Tone Kelbl

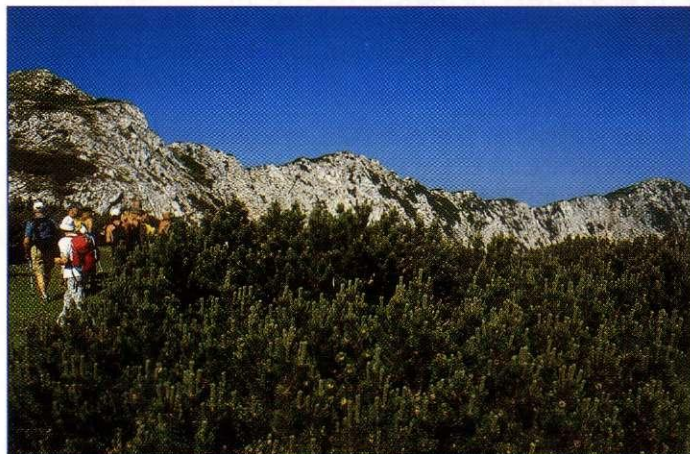
Planinsko društvo Jesenice v okviru železarskih pohodov v tem letu organizira 21. septembra pohod na Ciprnik, 1746m visoki vrh, ki se nahaja v gozdnatem grebenu južno od Zgornjesavske doline med Kranjsko Goro in Ratečami. Vabljeni.

Planina Ojstrica, v ozadju greben Pece.

Na vrhu Kordeževe glave.

Končnikov vrh ter Bistriška špica.

Zaključek pri kmetiji Kumer - nekateri so tudi zaplesali.

ŠPIKOV KOT

Ja, veste, tega sem se bal.
Vsi na dopust in pa "fraj".
Le kdo bi tole sploh še bral?
Morda takrat, ko pridemo nazaj?

Za jezikáve, kot sem jaz,
pa ni premora, ne dopusta.
Zbere se žlehtnobe plaz,
in satire polna usta.

Nobeno vreme ne pokvari volje,
v vročini se ne kisajo možgani.
Se tolažim da bo bolje -
kot pravi ljudstvo: "Idu dani!"

Sezona drugačna že prihaja.
So gobe revežev meso.
Če jih za sproti kaj ostaja,
pa v skrinjo naj gredo!

V gozdu kar šumi od nas iskalcev.
Je razrita trava in podrást,
še tisti, ki imajo kaj pod palcem -
in ubogim gredo gobe v slast.

Rešitev kviza: Veliki Špan

Mladini naši nadebudni,
za vsak vprašaj je "Ful in kul",
a starini več kot trudni,
nastaja vedno znova žulj.

Če ne uči se mladelec dela,
od kod mu delovnih navad?
leta tekó mu léna in vesela.

Ko bo treba, ne bo delal rad.
Kdor piše te zakone
proizvodnje še povohal ni!
premetava zgolj milijone
in za svojo rit skrbi.

Jaz, če kak tolar mi ostane,
šel za nekaj dni bom na dopust.
Pil čaj in jedel bom banane,
za prevoz si trgal bom od ust.

Prav res, kar hitro se bom vrnil,
izvédel kak finančni trik,
pametno tolarje obrnil,
pa spet vesel bom!

Boter Špik

DAN POTEM...

Še sreča, da je mimo, Svetovno prvenstvo v nogometu namreč.
Svet je spet padel na stare tirnice življenja, za mnoge pravi
dolgčas, za nekatere olajšanje. Fotelji pred televizorji se počasi
ohlajajo, z njimi tudi živci; bolje je tako, kajti temperatura podnebja
narašča do zdravju škodljive meje, zato kakšna druga razburjenja
za ljudi niso priporočljiva.

Ves svet je mesec dni živel za mondial, za žogo in junake zelenice
iz vseh kontinentov in pri tem s svojo fanatičnostjo pritegnil še tiste,
ki so bili do nogometa hladni kot "špricer". Kje še lahko vidiš
množice ljudi s takšnim izbruhom čustev? Vprašala sem se, ali je
sploh na svetu kakšna stvar, kjer je združeno veselje, ponos,
radost, smeh in na drugi strani jok, nemoč, razočaranje, jeza in
celo nasilje v tako veliki koncentraciji, kot se je to dogajalo ob tem
svetovnem nogometnem prvenstvu?

Ljudje po svetu so padali v trans, v ekstazo, sledile so nore noči po
mestih, ustavljal se je promet, gasila se je žeja zmagoslavja ali
razočaranja. Da so mediji živeli le za nogomet, je razumljivo, da pa
so ljudje svoje vsakdanje življenje podredili utripu mundiala, pa je
rahlo zaskrbljujoče. Ali nas res do onemoglosti privlači
vznemirjenje, ali smo tako potrebni adrenalina, ki nam ga
ustvarjajo žogobrci? Življenje je skrenilo z ustaljene poti, narava je
izgubila moč, huronsko navijanje množic je preglasilo celo orkan,
valovanje morja, grmenje oblakov...

Majda Rebernik

KARIERA

(Humoreska)

Sem P.K. Ne pokojni, preprosto preprost in navaden P.K. Se pa
bojim, da je moje resnično pasje življenje pri koncu. Brez vsake
moči in toplote v sebi ležim na hladnem pločniku mrtvega mesta in
čakam na neizogibni konec.

Mesto se prebuja, luči prižigajo in vse več ljudi je okrog mene.

Partner, ki se me je najbrž naveličal vlačiti s sabo, me je očitno
odložil v eni izmed najbolj prometnih ulic. Morda je želel, da me kdo
pobere in odnese na primernejše mesto. Čakam na neizogibni
konec in pred mano ni nobene perspektive. Vedno več nog v kar
najbolj različnih obuvah mi grozi. Ljudje me v jutranji naglici niti ne
opazijo.

Tup, me je naenkrat zdramila iz otopelega sanjarjenja konica
športnega copata mladeniča, ki je neumno buljil za dekletom z
veliko zadnjico in sploh ni opazil, da me je zadel. Pljask! Kosmat
možak s staro delovno torbo v roki me je pohodil, da me je skoraj
vsega razmazal, me strahotno preklel in z grimaso odvratnosti na
svojem prav nič simpatičnem obrazu nadaljeval pot. Starejša
gospa se me je vljudno in na daleč izognila. Predvidevam, da je
poznala mojega bivšega partnerja, kajti prav nič vljudno ga je
preklela, česar od nje zares nisem pričakoval. V naslednje pol ure
so me ničkolikokrat obrcali, tisočkrat poteptali moje telo in
dostojanstvo in ju raznesli čez pol ulice. Pa ne mislite, da se mi je
kdo za bolečine, ki mi jih je povzročil, opravičil! Ne, tega zlepa ne
boste dočakali od ljudi. Sploh pa ne mestnih. Še najmanj pa zjutraj.
In kaj vse so povedali o mojem nekdanjem partnerju? Da se
človeku zagabi in zagravža ves človeški rod. Imeli so ga za psa,
nekulturnega prasca, navadno svinjo ..., nekdo ga bi celo ubil, če
ga bi našel. Pa bolje, da neham in prepustim preklinjanje,
nevzgojenost in slabo voljo tistim, ki to veliko bolje obvladajo kot
kdorkoli drug na zemeljski obli.

Le tega mi je žal, da nisem v mestu, ki menda daje priložnost vsaki
konjski figi, doživel nič lepega in dobrega. Pa toliko sem si obetal!
Naenkrat pa ...? Odišavljena ženska noga v elegantnem čevlju me
nežno pohodi. Najprej enkrat in nato še enkrat. Fina mlajša gospa
vzhičeno vzdihne: "Glej, glej! Le odkod zemlja na tem enoličnem
asfaltu?" in nadaljuje pot.

"Zdaj lahko umrem!" si mislim. "Naredil sem kariero. Iz navadnega
pasjega kakca sem postal zemlja. V mestu pa res vsakdo lahko
naredi kariero."

Vir: www.nikobrumen.com/humoreske.html

ŠPIKOVI PREBLISKI

Kot otrok -pravijo- sem bil izredno bister.
Brez dvoma sem to kar prehitro prerasel.

Vse bolj se mi zdi, da se v Sloveniji
namesto matematike uporablja
MUTIMATIKA.

Tako sem priden, da sem utrujen, tudi
kadar ležim...

Zobar mi pravi, da imam zobe vedno bolj
obrabljene. Čudno pri teh cenah hrane!

Včasih sem bil lačen seksa. Zdaj sem
samo lačen.

Žarko Petan je rekel, da so najboljši
aforizmi na svoj račun. Jaz sem svoje
račune vedno drago plačal.

Opažam, da ljudje pridno nosijo smeti v
zaboynike. Čeprav so že zvrhano polni.

Ko sem bil mlajši, sem delal bedarije.
Zdaj jih delam veliko bolj prefinjeno.

Počitnice so na vrhuncu. Dedki in babice
pa na robu živčnega zloma.

Poznam ljudi, ki se jih pomladanska
utrujenost drži 365 dni.

Če je golob simbol miru, imamo na
Jesenicah miru kolikor hočeš.

MALA KRIŽANKA

Vodoravno: 1. —?—, 7. staro mesto na
zahodu Nizozemske, 8. slovnično število,
9. prebivalec določenega kraja, rojak,
domačin, 10. začetnici našega

1	2	3	4	5	6
7					
8					
9					
10				11	

glasbenika, 11. pritrdilnica.

Navpično: 1. ime generalnega direktorja
RTV Slovenija Stakula, 2. macesnu
podobno zimzeleno drevo, 3. ime
direktorice Radia Triglav Klinarjeve, 4.
sovrastvo, nejevolja, 5. ime nekdanjega
jugoslovanskega skakalca v daljino
Stekića, 6. sumerska boginja plodnosti.

Drago Ronner

KATERI OD TREH?

Pri vsakem vprašanju je samo en odgovor
pravilen. Črke pred pravilnimi odgovori
vam dajo, brano navpično, drugo ime za
mesec avgust.

Katera reka teče skozi Plitvička jezera?

- c) Pakra
- v) Korana
- d) Kolpa

Koliko kilometrov je dolg Panamski
prekop?

- e) 81
- f) 112
- o) 132

Jack London je avtor enega od
naslednjih znamenitih del. Katerega?

- l) Klic divjine
- a) Knjiga o džungli
- z) Poslednji Mohikanec

Katero je drugo ime za ptico kotorno?

- b) brkati ser
- m) planinski orel
- i) skalna jerebica

Kateri od naslednjih planetov je najdlje
od Sonca?

- k) Pluton
- č) Mars
- u) Saturn

Kaj je kris?

- i) malajsko bodalo
- š) malajska blaznost
- t) vrsta mamila

Katera žleza se imenuje tudi češerika?

- ž) prostata
- k) hipofiza
- s) epifiza

Kako se imenuje z drugim imenom
puščavski ris?

- g) irbis
- r) karakal
- e) ozelot

Katera je tretja po višini naša gora?

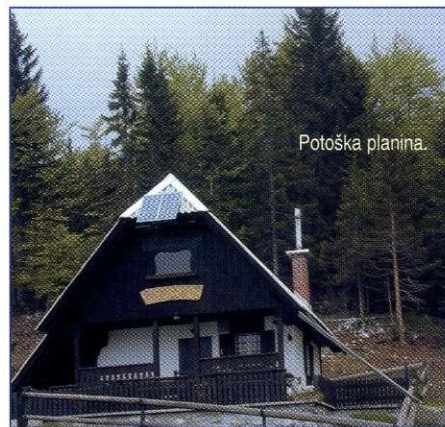
- i) Jalovec
- p) Mangart
- d) Škrlatica

Kateri od treh ni francoski nogometaš?

- a) Fernando Hierro
- j) Zinedine Zidane
- l) Fabien Barthez

Katera milja je najdaljša?

- h) angleška
- o) morska
- n) geografska

Pravilna rešitev se skriva nekje v Novicah.
Na list papirja jo napišite, napišite pa tudi
na kateri strani Novic se nahaja ter dajte v
kuverto na katero napišite naslov
uredništva in pripis: "NAGRADNO
VPRAŠANJE". Med prispelimi odgovori
bomo izžrebali srečneža, ki bo prejel
praktično nagrado. Upoštevali bomo
odgovore, prispele do 10.septembra
2002.

REŠITEV NAGRADNE KRIŽANKE IZ PREJŠNJE ŠTEVILKE

Geslo iz prejšnje križanke se glasi: ČE
STA PETER IN PAVEL JASNA BO
LETINA KRASNA.

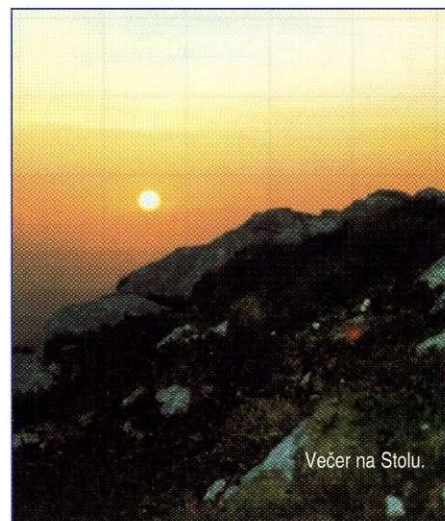
Izžrebani so bili:

1. nagrada: LAHAJNAR DARINKA,
Tavčarjeva 1, 4270 Jesenice

2. nagrada: BRANC MITJA, Planina pod
Golico 2, 4270 Jesenice

3. nagrada: OBLAK MARIJA, Hrušica
154, 4276 Hrušica.

Nagrade boste prevzeli osebno na
blagajni Acronija (v upravni stavbi na
Koroški Beli - pritličje levo) vsak dan od
8.00 do 10.00 ure. S seboj imejte osebni
dokument.

Drago Ronner

NAGRADNA KRIŽANKA

Poletna križanka je večja, in ker bo potrebnega več truda, so tudi nagrade temu primerne:

1. nagrada: 10.000 tolarjev,
2. nagrada: 7.000 tolarjev,
3. nagrada: 5.000 tolarjev
4. nagrada: 4.000 tolarjev
5. nagrada: 3.000 tolarjev

Zdaj pa veselo na delo! Geslo z obarvanih polj prepisite v kupon in pošljite do 10. septembra 2002 po interni pošti na Uredništvo Novic ali pa na naslov SŽ ACRONI, d.o.o, C. B. Kidriča 44, 4270 Jesenice. Na kuverto pripišite "NAGRADNA KRIŽANKA". Pri žrebanju bomo posamezniku upoštevali samo eno rešitev.

N
A
G
R
A
D
N
A

K
R
I
Ž
A
N
K
A

	AVTOR DRAGO RONNER	MAJHEN OREH	AMERIŠKA FILMSKA IGRALKA (GINGER)	ČUTILO ZA VID	ZVRST, SLOG	ALEŠ VALIČ	PROSTOR ZA RISANJE	RIOS JE ČILENSKI TENISAČ	POSTOPAČ, POČASNE	AMERIŠKI SATIRIK BUCHWALD	DVOM	LESEN AFRIŠKI BOBEN
	IZDELOVAL, OROŽJA							PONOS, SLAVA PREBIVALEC ČIČARJE				
	IZDELO- VALKA ROKAVIC											
	NAŠ ZBORO- VODJA KUNEJ					POLITIČNI RED VPIJANJE						
	ŠLAJMER EDO			SNOP LANU VENTI- LATOR						PLATINA SLIKARSKA TEHNIKA		
	ČLENASTA ŽIVAL KRMILLO				PETER LEVEC KORUŽNI STORŽ			PLEME, ROD GL. MESTO GRČJE				
									PREŠERNO- VA PESEM ERBIJ			
ELEMI JE TROPŠKA SMOLA	PREDEL ŠKOFJE LOKE	PRIČE- SLOVEC	LADJEDEL. NAPRAVA RIMSKI DRŽAVNIK		TAJENJE DELAVEC NA PLANTAŽI						ŽENSKA, KI JE DOMA V DOLOČ. KRAJU	DERIVATI AMONIKA
PTICA UJEDA					NAMIZNO PREGRI- JALO		POLJAVA, PLAHTA REJEC PSOV					
NEUMNICA					LITIJ AM. VESOLJ. USTANOVA		GOSPOD NA POLJSKEM NAJVIŠJI VZOR			CIGAN REKA V SIBIRIJI		
HRVAŠKI IGRALEC (1911-1987)								RUMEN IZCEDEL TROPŠKIH DREVES				
ČILENSKI TENISAČ (MARCELO)				POZITIVNA ELEKTRODA SREDOZEM. RASTLINA				DIJAK, KI SE VOZI V ŠOLO	POLET VNEMA PRAVOSL. PODOBA			
ALJA TKAČEV			ŽENIN OČE DEL GLAVE			PESNIK FRITZ ZBIRKA					ČOP IZTOK GLASBA PUNK	
SPAJKA				SVETIŠČE V MEKI KOŽNA BOLEZEN			AFRIŠKI SESALEC JUNAŠKA PESNITEV					
RUSKI PISATELJ (JURIJ)					TEŽKA KOVINA ZAPOREDNI ČRKI					STAR SLOVAN OSEBNI ZAI MEK		
POJASNILO, RAZLAGA							PREBIVAL. PANONSKA NIZINE					
POROČEVAL- SKI URAD, AGENCIJA							ORINTOLOG JE PTIČE- SLOVEC	RAZJEDA PRI SPOLNI BOLEZNI				

odreži

PRIIMEK IN IME: _____

ULICA IN HIŠ. ŠT.: _____

POŠTA: _____

GESLO:

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--